

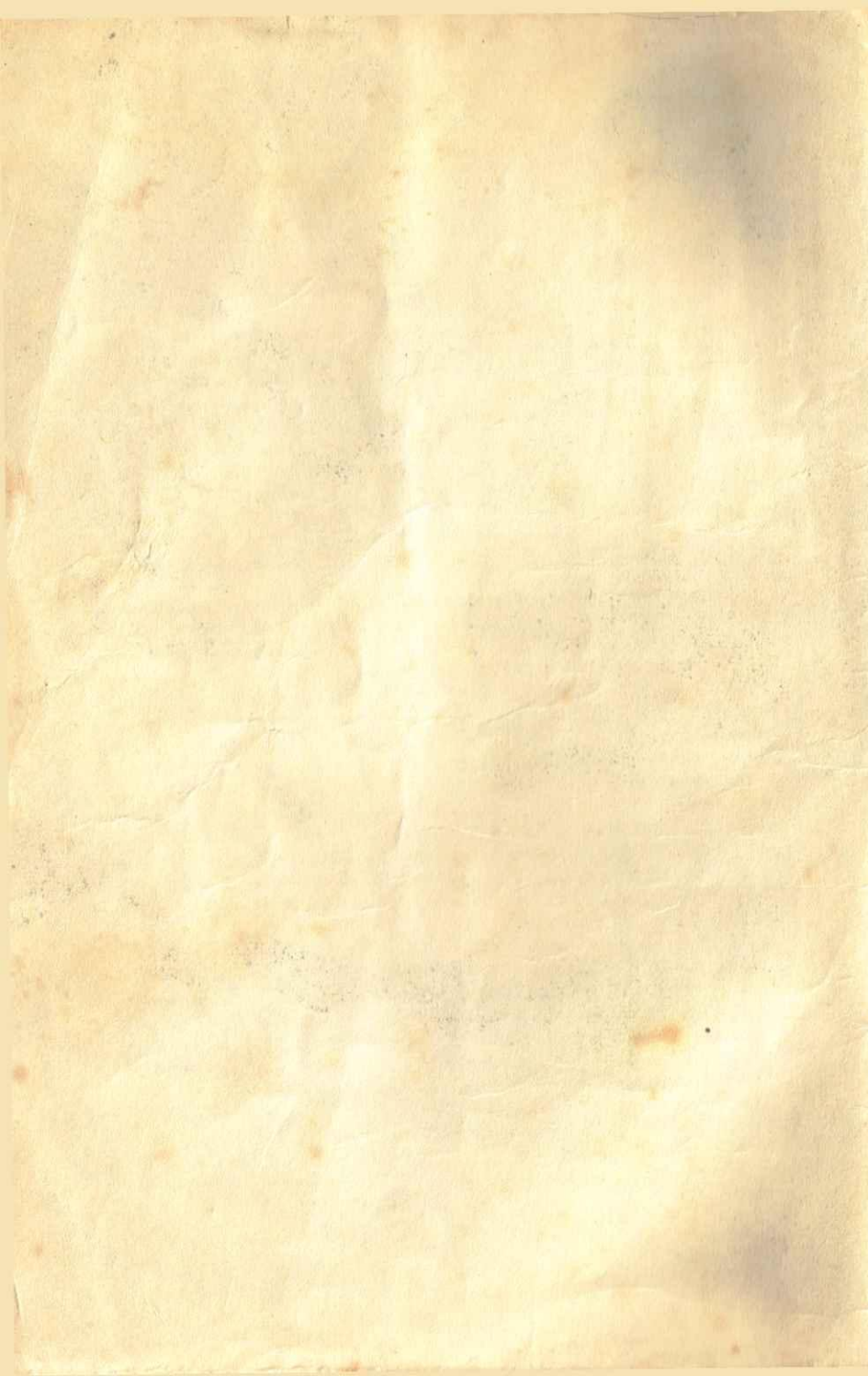

48

Colectia POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

EDITATA
DE REVISTA
ȘTIINȚA
TEHNICĂ

Destinul
condamnatilor

STEFAN ZWEIG

JUCĂTORUL DE ȘAH

(Urmare din numărul trecut)

Dar Czentovic nu jucă: cu dosul miinii, mătură piesele de pe masa de șah. Nu înțeleseserăm pe dată că astfel abandona partida, capitula înainte ca toți ceilalți să-și dea seama că era infrânt. Neverosimilul se produsese. Un campion mondial, învingător în nenumărate partide, se dădea bătut în fața unui necunoscut, în fața unui om care nu pusese mîna pe un joc de șah de douăzeci sau de douăzeci și cinci de ani. Prietenul nostru, un anonim, îl bătuse pe cel mai tare jucător din lumea întreagă, într-o partidă publică. Eram atît de emoționați încît nu ne-am dat seama cînd ne-am ridicat cu toții în picioare. Fiecare din noi simțea că trebuie să facă sau să spună ceva ca să dea friu liber emoției încercate și bucuriei. Singurul care nu se mișcă fu Czentovic. După un lung moment ridică capul și-l aruncă prietenului nostru o privire înghețată: „Încă o partidă?” — întrebă el.

— Bineînțeles, răspunse domnul B., cu un entuziasm care-mi făcu o impresie neplăcută, și se așeză înainte să-i fi putut aminti că intenționase să nu joace decît o singură partidă. Cu o grabă febrilă așeză piesele pe masa de șah, și degetele-i tremurau în așa hal încît un pion îi scăpă de două ori din mînă și căzu pe jos. Neliniștea provocată de iritarea lui exagerată se preschimbă în spaimă. Era limpede că omul acesta calm și pașnic devenise exaltat. Ticul făcea să-i salte tot mai des colțul gurii, și tot corpul îi tremura de parc-ar fi fost cuprins deodată de friguri.

— Ajunge! îi șoptii cu voce scăzută, nu mai juca! E de ajuns pentru astăzi, ești prea obosit.

— Obosit! Ha, ha! hohoti el în gura mare, cu un aer răutăcios. Aș fi putut juca șaptesprezece partide dacă nu ne-am fi lungit alîta! Ceea ce mă obosește la ritmul acesta e că trebuie să rămîn treaz. Ha!, e rîndul duminică să începi!

Ultimele cuvinte, rostite pe un ton violent, aproape grosolan, îi erau adresate lui Czentovic, care-i aruncă adversarului său o privire calmă și măsurată, dar dură, ca un pumn încheștat. Între cei doi jucători se crease o tensiune primejdioasă, o ură pătimasă. Nu mai erau doi parteneri care-și încercau forțele, distrîndu-se; erau doi dușmani care-și juraseră să se distrugă reciproc. Czentovic întîrzie mult pînă ce jucă prima mișcare, și avui clar intuiția că o făcea inadins. Înțelesese pesemne că încetineala sa îl obosea și-l enerva pe celălalt și se servea de aceasta ca un tactician bine antrenat.

După patru minute mari și late, deschise jocul în cel mai simplu și mai obișnuit mod avansînd cu două căsuțe pionul care-l acoperă pe rege. Domnul B. ripostă pe loc cu același pion, iar Czentovic își

reluă atitudinea sa exasperantă. Așteptam cu inima la gură, așa cum aștepti tunetul după un fulger orbitor, iar tunetul întârzie, întârzie. Czentovic nu se mișca. Lent, calm, se gindea și-mi dădeam tot mai bine seama că încetineala sa e voită și rea. În această vreme, îi observam pe domnul B. Dăduse pe gît trei pahare cu apă; îmi aminteam de povestirea sa, de setea arzătoare care nu-i dăduse pace în timpul captivității. Nenorocitul prezenta toate simptomele unei enervări anormale, fruntea îi era scaldată-n sudoare, cicatricea de pe mină era tot mai roșie, mai pronunțată. Pînă atunci rămăsese stăpîn pe sine, dar la cea de-a patra mișcare, cînd Czentovic se cufundase în meditațiile sale fără sfîrșit, izbucni : „Joacă, ce mai aștepti !“.

Czentovic își ridică privirea-i rece.

— Am fixat, dacă nu mă înșel, la zece minute intervalul dintre mișcări. Nu joc din principiu mai repede.

Domnul B. își mușcă buzele. Sub masă piciorul i se bălăbănea repede, mereu mai repede. Avea să-și piardă cumpătul, simțeam că lucrul acesta era inevitabil. Și, într-adevăr, la cea de-a opta mișcare, se produse un nou incident. Domnul B., care îndura așteptările acestea cu tot mai multă nerăbdare, nu se mai putu stăpîni, se aplecă înainte, înapoi și începu, fără să vrea, să bată darabana cu degetul pe masă. Czentovic își ridică capul său mare :

— Aș îndrăzni să vă rog să nu mai bateți așa ! Mă stinjeniiți... Zgomotul acesta mă împiedică să joc.

— Ha ! Hha ! am observat ! rise scurt domnul B.

Czentovic se roși :

— Ce vreți să spuneți ? întrebă el cu glas aspru și rău.

Domnul B. rise iar, cu un ris sec, ironic.

— Nimic. Numai că sînteți foarte nervos.

Czentovic își plecă capul și tăcu. Lăsă să treacă șapte minute, ca să joace mișcarea următoare, și partida continuă în ritmul acesta ucigător. Czentovic parcă impietrise. Ca să se hotărască îi trebuiau acum zece minute, iar purtarea partenerului său era din ce în ce mai ciudată. Părea că uitase de partida pe care o juca și se ocupa de cu totul altceva. Nu se mai plimba prin cameră, ci rămăsese așezat nemișcat pe scaun. Privea în gol cu ochii rătăciți și biiguia fără încetare cuvinte lipsite de înțeles. Se pierdea oare în calcule interminabile sau juca altă partidă, așa cum bănuiam eu ? — fapt este că, atunci cînd îi venea rîndul să joace, trebuia să-l readucem de fiecare dată la realitate. O clipă îi era de ajuns ca să se orienteze. Totuși eram din ce în ce mai convingși că ne uitase pe toți, chiar și pe Czentovic, și că era cuprins de o criză de demență rece, care putea izbucni dintr-o clipă în alta cu violență.

Intr-adevăr, lucrul acesta se și produse la cea de-a nouăsprezecea mișcare. Czentovic abia jucase, cînd domnul B. își impinse nebulunul trei căsuțe mai departe, fără să privească masa de șah, și strigă alit de tare incit tresărîrăm : „Șah ! Șah la rege !“.

Ne aplecarăm curioși asupra mesei de șah, dar toți am rămas uimiți de ceea ce urmă. Incet, nespun de incet, Czentovic ridică

capul și ne privi unul după altul — lucru pe care nu-l făcuse niciodată până atunci. Pe buze i se schișă un rinjet batjocoritor și satisfăcut de parc-ar fi încercat o nemărginită fericire. După ce se bucură din plin de acest triumf, încă neînșeles pentru noi, ne spuse, adresându-se tuturor, cu o politețe afectată :

— Regret, dar nu văd cum s-ar putea să am șah la rege. Poate că unul din dumneavoastră vede mai bine !

Examinărăm situația și apoi ne uitărăm neliniștiți spre domnul B. Regele lui Czentovic era complet acoperit de un pion — până și un copil și-ar fi putut da seama de asta —, deci nu putea fi vorba de șah la rege. Să fi mișcat oare anapoda aprigul nostru prieten, fără să vrea, vreo piesă ? Tăcerea generală îl făcu să-și vină în fire, examină la rîndul său masa de șah și începu să spună bilbiindu-se puternic :

— Bine, dar regele trebuie să se afle la f7... nu-i la locul lui, nu e și pace ! V-ați înșelat ! Totul e greșit pe masa asta... pionul ăsta e în g5, și nu în g4... e altă partidă... e...

Se opri brusc. Il apucasem de braț și îl ciupisem atît de tare, încît simți în ciuda rătăcirii sale. Se întoarse și mă privi cu ochi de somnambul : „Ce s-a întîmplat ? Ce vrei de la mine ?”.

— Remember ! * doar atît îi șoptii și-mi trecui degetul pe cicatricea de la mîină. Imi urmări mișcarea, ochii i se întunecară și se uită fîntă la dira roșie. Deodată începu să tremure, și un fior îl zguduî din cap pînă-n picioare :

— Pentru dumnezeu murmură el cu buzele albite. Am spus oare ceva nelalocul lui... nu cumva sînt iar... ?

— Nu, făcui eu incetîșor. Dar încetează să mai joci, e timpul. Amîntește-ți ce ți-a spus doctorul !

Domnul B. se ridică numaidecît.

— Te rog să-mi lertzi prosteașca mea greșeală, spuse el inclinîndu-se în fața lui Czentovic, tot atît de politicoș ca înainte. Ceea ce am spus e o absurditate, desigur. Mata ai cîștigat.

Apoi se întoarse spre noi :

— Vă cer și dumneavoastră scuze, domnilor. V-am prevenit însă să nu vă puneți prea mari speranțe în știința mea. lertțați acest incident ridicol — e ultima oară în viața mea cînd incere să joc șah.

Se inclină încă o dată și plecă tot atît de misterios și de discret cum se ivise. Eu eram singurul care știam de ce acest om nu se va mai atinge vreodată de o masă de șah. Ceilalți rămaseră locului, cu conștiința vagă că scăpaseră din nu știu ce primejdie.

— Damned fool ! ** mormăi MacConnor, decepționat. Czentovic se ridică ultimul de pe scaun ; înainte de a pleca se mai uită o dată la partida începută :

— Păcat, spuse el mărînimos. Treaba nu mergea prea prost. Ca diletant, domnul acesta are un talent remarcabil.

Sfîrșit

(În romînește — după versiunea franceză — de J. POPPER)

* Amîntește-ți (în limba engleză).

** Nebun blestemat (în limba engleză).

DESTINUL CONDAMNAȚILOR

Povestire documentară de locotenent-colonel N. N. NAGAEV

Prelucrare de: P. BARAȘIOV și V. KITAIN

Nu de mult a avut loc la Moscova o conferință de presă la care au luat cuvântul în fața ziariștilor sovietici și străini, agenți americani trimiși în U.R.S.S. Ei au demascat în mod convingător pe foștii lor stăpîni de peste Ocean și acțiunile actualului guvern al S.U.A. îndreptate împotriva țărilor din lagărul socialist.

De la tribuna Organizației Națiunilor Unite, reprezentanții Uniunii Sovietice au vorbit de nenumărate ori lumii întregi despre amestecul grosolan și condamnat al S.U.A. în treburile interne ale statelor iubitoare de pace. Azi vom începe să publicăm povestirea documentară „Destinul condamnaților” de N. N. Nagaev — participant la cinci operații de lichidare a unui grup de membri ai serviciului american de spionaaj.

LENKA KLIMOV „FUGE” PESTE GRANIȚĂ...

Lenka Klimov sta tolănit pe iarba la vreo sută de metri de gara Marțevo. Era a doua zi de cînd se tot învîrtea pe acolo și încă nu reușise să se urce în tren. N-avea bilet de tren, iar fără bilet nu i se dădea voie nici măcar să se apropie de vagoane. Soarele încălzea puternic pămîntul și iarba. Marea de Azov, care se întindea ceva mai încolo, parcă se evaporă văzînd cu ochii. Marea era netedă ca oglinda, iar valurile ei leneșe și mici se rostogoleau în depărtare, dispărînd pe neobservate în dosul unui vâl de ceață. Undeva departe, pe luciul mării, se zăreau cîteva bărci pescărești. Văzîndu-le, Lenka se întrebă dacă nu ar fi bine să încerce să ciștige ceva bani oferîndu-și pescarilor serviciile sale.

Cu vreo două luni în urmă, Lenka își părăsise slujba de la Fabrica de sticlă din Tkivbuli și plecase în căutarea fratelui său, Ivan. De cînd i-a murit mama la Așhabad, Lenka n-a primit de la fratele său decît o singură scrisoare. Plicul îl pierduse, dar își amîntea că fratele lui era pe undeva prin Vologda. El nu reuși să ajungă în Vologda și nimeri tocmai în Gruzia. Acolo se angajă la o fabrică de sticlă, unde lucră aproape o jumătate de an. Ii era greu singur și de aceea hotărî să plece în căutarea fratelui său, Ivan. De atunci, de trei ori fusese prins fără bilet și fără legitimație, dar de tot atîtea ori fusese lăsat liber, căci nu era decît un copilandru. Ieri, de pildă, l-au predat la gara Marțevo, dar cum să meargă mai departe nu i-a spus nimeni... La mesele de lingă gară se adunaseră femeile pentru a vinde călătorilor din trenul de Moscova pește prăjit sau uscat și raci fierți. Pe mese erau grămezi de raci. Cînd îi vedea, lui Lenka i se făcea negru în fața ochilor. Bietul băiat nu mincase ca lumea de două zile închelate.

— Ți-e urit, frăjie, hai? zise cineva în spatele lui Lenka.

Alături de el ședea pe un mic geamantan un bărbat. Umerii săi înclinați erau acoperiți de o cămașă de mătase, ceafa îi era arsă de soare, iar ochii lui albaştri zimbeau cu vioiciune de sub niște sprincene late și drepte.

— Fumezi? zise necunoscutul întinzînd lui Lenka un pachet de „Kazbek”. Lenka luă țigara, o aprinse, dar nu zise nimic.

— Ce vreme frumoasă, tocmai potrivită pentru a te odihni...! spuse vesel necunoscutul. Nu-mi vine să plec de aici, dar n-am ce face, trebuie să plec... Dar tu de ce taci? îi întrebă el pe Lenka.

— Ce te privește?

— Uite, mă plictisesc. Tot singur și iar singur. Am hotărît să-ți cer voie să te însoțesc. Vrei să ne odihnim împreună?

— Nu ești bătauș? zise Lenka arătînd spre cicatricea care brăzda obrazul sting al necunoscutului de la timpă pînă la bărbie.

— Da' de unde, frăjoare, știi tu ce sînt eu? Uite, zise el arătînd spre cer — unde un avion reactiv tocmai lăsase o diră alburie. Această diră plutea deasupra pămîntului și se părea că se sprijină cu unul din capete tocmai în mare.

— Doar nu vrei să spui că ești pilot?

Necunoscutul dădu din cap cu modestie și zise cu un ton prietenos:

— Ei, hai să facem cunoștință: Nikolae Platonov, pilot de încercare al uzinei N. Dar tu?

— Eu sînt Klimov Lenka.

— Ei bine, Lenka, haide să mincăm ceva. Tot așteptînd trenul spre Taganrog, mi s-a cam făcut foame.

Lenka bău cu nespusă plăcere iaurtul călduț, cu spumă trandafirică și înfulecă piinea de casă cumpărată de la femeia care vindea de-ale gurii. Platonov curăța alene rachie, privea cu atenție la băiat și asculta povestea încurcată a vieții acestuia. Cînd se așezară din nou pe iarbă și aprinseră țigările, Platonov oftă:

— Și eu am fost hoinar, dar, iată, am devenit om. Uite ce, spuse el cu hotărîre, tu îmi amintești de frate-meu, care a pierit în timpul războiului. Dacă ești băiat de treabă, te iau cu mine. Acum merg la odihnă, nu departe de Borjomi, în satul Dviri. Ai auzit de satul ăsta? Mergem împreună, ne odihnim, iar după aceea ne întorcem la uzină. Îți ajut eu să-ți croiești drum în viață...

Lenka răsufflă ușurat: mai bine să amine căutarea lui Ivan, mergînd cu băiatul acesta, decît să vagabondeze prin gări.

— Ei, ce zici? întrebă Platonov.

— Merg, răspuse Lenka. Numai...

— Măi, băiețușule, zise rîzînd Platonov, ce, nu crezi? Vrei să-ți arăt foaia de drum?

— Bine, lasă... În Tkvibuli însă trebuie să merg la fabrică să-mi iau actul de naștere.

— Bine zici, băiete... Fără act de naștere nu te primesc nici la uzina noastră; la noi sînt severi în această privință.

Apoi făcură o baie în mare și în timp ce se odihneau pe nisipul cald și uscat, Platonov își expuse mai pe larg planul. Trebuia să meargă pentru o oră la Taganrog, iar a doua zi dimineața urma să se întilnească tot aici pentru a pleca în Gruzia.

— Ca să nu rabzi de foame, uile, ia cincizeci de ruble, zise cu bunătațe Platonov. Când vei fi mare și vei deveni om în toată regula, mi-i vei restitui. Oamenii buni nu te lasă să pieri..., zise el bătându-l pe Lenka pe umeri. Până seara se împrieteniseră la cataramă. Asupra lui Lenka făceau o impresie grozavă miinile musculoase ale lui Platonov, mișcările-i hotărâte și chiar cicatricea, care la început îi inspira neîncredere, acum îl făcea pe noul prieten un adevărat erou în ochii lui. Toată noaptea următoare, Lenka nu închise un ochi: îi era frică ca nu cumva Platonov să-l fi înșelat și să nu se mai întoarcă. Dar Platonov se întoarse.

Iată-i dar plecați spre Borjomi. Acum Lenka nu mai avea teamă de controlori și milițieni, pentru care el era „fratele” lui Nikolai Platonov, pilot de încercare al uzinei N.

Dis-dimineață trenul sosi în Borjomi. Lenka cunoștea gara aceasta drăguță, clădită din piatră albă, înconjurată de munți acoperiți cu păduri de conifere.

Lenka nu știa care era mai departe itinerarul lui Platonov.

— Cum, nu ți-am spus? zise cu mirare Platonov. Am o soră căsătorită cu președintele colhozului din Dviri. O duc bine, ne vor primi pe cinste! Într-acolo o pornim acum. Actul de naștere îl iei la întoarcere...

Lenka fu de acord. Nu departe de gară, Platonov opri un camion și se înțelese la repezeală cu șoferul, un gruzin, care căzu la invoială să-i ducă la locul convenit în schimbul unei sute de ruble. Lenka nu cunoștea drumul, dar Platonov îl încredință că până în sat nu sint mai mult de șaiszeci de kilometri.

După ce camionul trecu podul peste Kuro, Platonov bătu în cabina șoferului: „Oprește! Coborim să ne mai odihnim puțin”.

— Păi, nu trebuia să mergem la Dviri, de ce am coborît? întrebă mirat Lenka.

— Nu-i nimic, nu mai avem mult, răspunse Platonov. Prea scutura mașina, îmi venea rău, de aceea am coborît...

„E pilot și i se face rău...” — își spuse Lenka, dar Platonov, apucând geamantanul și făcând șoferului cu mina, porni pe o cărare abia vizibilă care ducea în adâncul pădurii.

— Am obosit, zise el. Hai să ne odihnim puțin la umbră. Grozav îmi place aerul de munte... Avem tot timpul să ajungem...

Se așează lângă un brad rămuros și scoase din geamantan două sandvișuri. Apoi porniră din nou prin pădure. Mergeau deja de o jumătate de oră. Lenka observa că pe măsură ce mergeau mai departe, cu atît pădurea devenea tot mai deasă și mai liniștită.

— Haide să mai stăm puțin jos, zise în sfîrșit Platonov, iar Lenka, trîntindu-se pe iarbă, ațipi. O ușoară lovitură îl deșteptă: cînd deschise ochii, se cutremură: Platonov stătea în fața lui cu

un pistol în mină : „Uite ce este, Lenka ! De acum vei merge acolo unde te voi conduce eu“.

— Unde ? întrebă speriat Lenka, îndepărtându-se de Platonov.

— Peste graniță, în Turcia !

— În care Turcia ?... Trebuie să-l caut pe frate-meu. Lasă-mă !

Platonov începu să arunce pistolul dintr-o mină în cealaltă cu multă îndeminare și zise rîzind :

— Nu face pe prostul ! Dacă strigi, să știi că ai să întilnești pe fratele tău tocmai pe lumea cealaltă ! Mi-ai plăcut și eu ție de asemenea. Nu sint pilot și n-am nici surori, căci au pierit de mult... Tu ce vrei ? Pînă acum ai trăit ca un vagabond, ai răbdat foame, dar dincolo de graniță vei putea să petreci după pofța inimii. Eu mi-am făcut datoria, stăpînii mei nu sint zgîrciți, iar eu nu te voi părăsi la nici o cumpănă.

Gîndurile lui Lenka se perindau cu viteză fantastică. Aici, în pădurea asta pustie, el se simți deodată ca un biet pușor în fața acestui om înalt și solid. „Secătura !... — își spuse. E în stare să mă omoare...“ și începu să privească cu ură la gîtul solid și la mîinile musculoase ale lui Platonov, la cicatrice și la ochii lui reciș „Mă omoară, secătura — își zise din nou Lenka. Ce-i de făcut ?“

Platonov era calm : „Nu-ți fie teamă de graniță, eu știu cum s-o trec. Cu mine tu nu riști nimic. Dimpotrivă, vei deveni om, vei cunoaște lumea, te vei îmbogăți...“.

Platonov băgă pistolul în buzunar : „Cu mine nu pieri... Hai să ne continuăm drumul pînă mai e lumină. Dar să nu încerci să fugi : să știi că nimeresc la sigur cu colul meu...“.

Mai merșeră așa încă vreo trei kilometri. După soare Lenka își dădea seama că merg spre sud, către graniță.

Către seară Platonov se opri într-un lîmniș și săpă cu cușitul o groapă. Apoi scoase din geamantan un vraf de acte pe care le băgă prin buzunare. Lenka observă că acestea erau buletine de populație, cărți de muncă, livrete militare și alte adevărînfe. După aceea Platonov băgă în geamantan un pachet cu bani și îngropă totul în pămînt. Desfăcînd cureaua de la pantaloni, scoase de sub maiou un fel de batistă și o întinse pe iarbă. Era harta raionului Borjomi, tipărită pe mătase foarte fină.

— Uite, în direcția asta mergem noi !...

Aprinzînd o lanternă mică, Platonov se aplecă deasupra hărții :

— Cărarea asta dînspre sud, către graniță. La stînga e satul Ahalșihi, la dreapta Ciobishevi. Noi mergem drept înainte. Încă cincisprezece kilometri și nici dracu' nu ne mai prinde. Înțeles ?...

INCERCUIREA

Lenka înțelesese deja totul. Privind în jurul său, el și aștepta momentul prielnic pentru a se pierde în beznă, ca să strige să dea alarma și să prindă pe acest netrebnic cu ajutorul sătenilor. Dar Platonov îl urmărea cu atenție pe Lenka și la orice mișcare suspectă băga mîna în buzunar : „Să stai liniștit, auzi ?“.

Lenka se așează disperat pe iarbă și în acel moment simți sub mână o bucată grea de piatră.

— La miezul nopții, după schimbarea posturilor, vom trece granița. Bagă de seamă să nu faci zgomot trecind peste pietre. Miine dimineață îți voi face cinste cu whisky, spuse visător Platonov așezându-se alături de Lenka și scoțându-și ghetetele. Cred că-ți va plăcea acolo. Tu ce părere ai?... întrebă el aplecându-se spre piciorul stâng pentru a desface șiretul ghetei. Platonov nu reuși să afle părerea lui Lenka în privința whisky-ului. În momentul cind se aplecă, Lenka apucă piatră cu mina-i firavă și, adunându-se din toate puterile, o trimise în capul lui Platonov scoțind în același timp un strigăt disperat. Platonov scoase un geamăt, se sculă, se uită la Lenka fără a înțelege ceva și căzu cu fața în iarbă.

Lenka o luă la fugă prin pădure. După ce fugi vreo sută de metri începu să strige: „Ajutor, ajutor!“ Dar pădurea tăcea, și Lenka o luă din nou la fugă. Deodată cărăriua pe care alerga Lenka îl scoase la un mic sat gruzin. Mai tirziu află că acesta era satul Ciobishevi. În sat era liniște. Numai două trei ferestre luminate erau o dovadă că acolo oamenii nu s-au culcat încă. Pierzându-și răsuflarea, Lenka căzu pe cerdacul primei case.

— Nene, strigă el cind ieși din casă un bărbat, în pădure este un spion! Eu l-am lovit cu piatra... Ar putea să dispară..., zise cu grabă Lenka. Are și pistol... Peste câteva minute, directorul școlii din sat, Saralidza, la a cărui casă se oprise Lenka, telefonă la secția raională a securității de stat din Borjomi, iar flăcării din sat începură să trezească pe cei mai vîrstnici.

Cind Lenka își reveni din oboseală, povesti maiorului de securitate Pohcivadze și căpitanului de miliție Gacecivadze despre „prietenul“ său, despre felul cum și-a pus încrederea în el, cum a plecat cu acesta, cum l-a lovit în cap cu piatră. Maiorul telefonă grănicerilor, le povesti cele întimplate, și după douăzeci de minute se și iviră cîțiva grăniceri cu un ciine.

Toată noaptea a durat urmărirea, dar fără să se dea de urmele lui Platonov. Maiorul Pohcivadze înșirui oamenii de-a lungul drumului și la ieșirea din pădure, încercuind astfel locul unde se aflase spionul cîțva timp mai înainte. La graniță se întăriră posturile de grăniceri. Dimineața urmărirea fu reluată.

Spre ziua, Pohcivadze și comandantul sectorului de grăniceri împărțiră pe ofițeri și soldați, milițieni și săteni în patru grupuri. Două grupuri trebuiau să cerceteze pădurea, una să păzească malmurile riului Kuro, iar al patrulea să ocupe șoseaua ce ducea spre satul Dviri. În pădure era liniște. Curînd ajunseră la luminișul în care Lenka și Platonov s-au oprit ultima dată. „Caută urma...!“ — ordonă ciinelui soldatul ce-l ducea și lăsă mai liberă cureaua.

Ciinele se aruncă spre locul unde iarba era bătătorită, dădu semne de neliniște, mirii nervos și tăcu.

— Caută, caută! repetă soldatul, dar ciinele se așează pe labele dinapoi și încet, ca și cum ar fi vrut să se scuze, dădu din coadă.

— E clar, tovarășe comandant! Spionul s-a folosit de o fiolă cu lichid derutant, pe care a strivit-o cu pantofii și de aceea Alfa nu poate prinde urma...

— Păcat!... Dar să nu zăbovim. Vom căuta în continuare. La amiază, următorii încă nu dăduseră de urma lui Platonov.

De abia pe la ora trei, acesta își făcu apariția când ieși din pădure și porni cu precauție spre satul Dviri. El văzu de departe oamenii care stăteau pe pod și intră din nou în desiș, hotărând să aștepte pînă va trece pericolul și apoi să treacă cu orice preț riul pentru a se ascunde. Oamenii nu-l văzuseră. În schimb, o femeie de serviciu de la școala medie din Dviri, Sofia Gheorghievna Lomsadze, întorcîndu-se de la grădină, observase cum un om suspect fugea spre pădure; spre a nu-i atrage atenția, ea se prefăcuse că nu-l vede. Mătușa Sofia, cum o numeau cei din sat, îl căută pe secretarul de partid, Livan Vartanov, și peste o oră grupul lui Pohcivadze, milițienii și colhoznicii înconjurau cu un inel de nepătruns desișul de măcieși.

— Te somez să te predai, ești încercuit! strigă Pohcivadze cînd grupa lui era aproape de tot de desiș.

Urmără două focuri de pistol. Gloanțele șuierară pe deasupra capetelor. „Nene, aveți grijă! Are grenade, eu le-am văzut!” — șopti cu frică Lenka.

— Tu, băiatule, ascunde-te pe după pietroaie! spuse Pohcivadze împingînd pe Lenka spre un loc mai ferit.

— Pentru ultima oară, te somez să te predai! repetă Pohcivadze. Altfel deschidem focul!

Minutul de tăcere care urmă păru o veșnicie. Apoi se auzi un foșnet: din tufișuri apără un pistol și după el Platonov în persoană. El ridică miinile și se îndreptă spre Pohcivadze.

— A, aici erai? șopti el văzîndu-l pe Lenka... De-aș fi știut, te-aș fi înecat în mare...

— Incetează discuția, ești arestat! ordonă Pohcivadze.

...În timpul percheziției s-au mai găsit la Platonov un pistol „Walter”, cu 27 de cartușe, o grenadă sistem „Mills”, o fiolă cu otravă, un pistol-stilou, patru buletine de populație sovietice, zeci de adevărîțe diferite și douăzeci și două de mii de ruble.

Într-o oră, Platonov fu dus în Borjomi. La interogatoriu el mărturisî că este un agent al serviciului american de spionaj și că a fost parașutat în raionul Rovno în noaptea de unu spre doi mai. În aceeași zi, geamantanul îngropat în pădure fu sigilat și trimis de Pohcivadze împreună cu spionul Platonov la Moscova, la comitetul securității de stat.

UN TELEFON PUNE CAPAT MINCIUNII

Într-o cameră nu prea spațioasă se aflau doi inși: anchetatorul Pantelev și arestatul Platonov. Cu miinile pe genunchi el ședea în fața maiorului, la vreo cinci pași de el. Platonov asculta fiecare întrebare cu mare atenție, ca și cum ar fi vrut să o memorizeze și

să-i ghicească scopul. Era a patra oară cind Platonov stătea în această cameră în fața acestui anchetator tânăr, dar talentat. Cu o zi înainte, lui Platonov i se luaseră amprente. El știa prea bine de ce i s-au luat amprente, dar nu putea să-și dea seama ce o fi aflat maiorul cu ajutorul lor, și asta îl obseda tot timpul.

Dar nici maiorul nu era lipsit de griji. Deși generalul Gubanov nu-l grăbea, el își dădea seama prea bine că acesta aștepta cu nerăbdare rezultate palpabile din partea anchetei. Timpul era prețios: se putea ca Platonov să nu fi venit singur și prin urmare pe undeva să acționeze nevățamați și alți dușmani, care trebuiau prinși și demascați.

— Care e numele dumitale adevărat?...

Deși auzea a nu știu cîta oară această întrebare, Platonov tresări. Anchetatorul nu observă însă nimic.

— Platonov, Nikolai Kuzmici...

— Ai spus că ești născut în satul Deakovo, raionul Susansk, regiunea Kostroma. Așa e?

— Da, acolo m-am născut. În 1935 mama s-a mutat în Kostroma. Eu învățam prost. N-am reușit să termin nici măcar patru clase. M-am încurcat cu niște hoji și am fost judecat de două ori... În 1945 am fost chemat în armată. Fiindcă nu mă împăcam cu disciplina, după două luni am dezertat. După ce am rătăcit mai mult timp prin orașele fărăi, ocupîndu-mă cu furtișaguri, am hotărît să fug peste graniță.

— Cum ai reușit să faci acest lucru?

— După ce am luat această hotărîre, am plecat la Borjomi și de acolo m-am îndreptat spre granița turcească, de-a lungul râului Kuro. În zorii unei zile am trecut barajul de sîrmă ghimpată și am pătruns pe teritoriul Turciei. Grănicerii turci m-au dus la Erzerum, unde am fost supus unui interogatoriu de către un turc și trei americani.

— Și după aceea?

— După aceea am fost dus la München. După șapte zile de interogatoriu, americanii mi-au declarat că dacă nu sînt trimis de organele sovietice și nu doresc să ajung la închisoare, trebuie să le îndeplinesc ordinele. Am acceptat condițiile... Nu mult după aceea am fost dus în altă parte, unde am urmat timp de șase luni cursurile unei școli de spionaj.

— Care-ți era numele conspirativ?

— Vladimir.

— Ce legendă a fost elaborată pentru dumneata?

— Conform legendei, eu eram născut în regiunea Kostroma, raionul Susansk, dar nu în satul Deakovo, ci Kostilovo. În timpul războiului, am fost în armată, iar în 1948 am fost lăsat la vatră.

Telefonul de pe masă zbirni. Pantelev ridică receptorul și în timp ce asculta și nota ceva pe o foaie de hîrtie, Platonov îl urmărea cu atenție.

— Foarte bine! Mulțumesc..., spuse Pantelev și agăță receptorul.

OBIECTELE DIN PĂDUREA TUMANSK

În dimineața de 2 mai, generalul Gubanov primi aproape în același timp două știri alarmante. Ambele se refereau de fapt la unul și același lucru. Prima știre venea de la Direcția generală a corpurilor de grăniceri, iar a doua — de la organele de securitate ale Ucrainei. La ora 1 și 35 de minute, în ziua de 2 mai, la distanța de 32 de kilometri de Vladimir-Volinsk, în direcția sud-vest, grănicerii au auzit zgomotul motoarelor unui avion necunoscut care trecea granița. Avionul zbura la o altitudine de 400 m înspre Uniunea Sovietică.

Alți grăniceri, precum și posturile antiaeriene, au auzit la 36 de kilometri mai la nord-vest de Vladimir-Volinsk, la ora 2 și 57 de minute, de asemenea, zgomotul unui avion. De astă dată, el se îndrepta spre Polonia. Gubanov reciti de câteva ori aceste documente și le introduse apoi într-un dosar liber pe care i-l adusese ajutorul său.

— Începem o nouă operație. Din nou ne-au venit „mosafirii“, zise generalul. Aflați de urgență de la comandantul corpurilor de grăniceri ce li s-a comunicat de la statul-major al A.A.A.!

După ce ajutorul său părăsi încăperea, Gubanov luă receptorul telefonului și vorbi mai mult timp cu orașul Vladimir-Volinsk, apoi cu comandanții organelor de securitate ale altor regiuni de graniță ale Ucrainei, dându-le directivele necesare.

Comandantul secției securității de stat a raionului, maiorul Pili-penko, se apucă de treabă imediat după primirea ordinului. Până la sfârșitul zilei următoare nu obținuu însă nici un rezultat. Prin împrejurimi totul era liniștit, iar oamenii din partea locului, care se cunoșteau bine unii pe alții, nu observaseră nici un străin suspect printre ei.

După citva timp, în ziua de 6 mai, în fața maiorului se prezentă pădurarul Egor Ivanovici Ostapenko, care lucra de douăzeci de ani în cadrul aceluși ocol silvic, așa că-și cunoștea pădurea din fir-a-păr. Bătrinelul era întotdeauna vesel, dar de astă dată expresia serioasă a feței și încetineala cu care se așeză pe scaun îl făcură pe maior să presupună că s-a întâmplat ceva. „Ce vint te aduce pe la noi, Egor Ivanovici?“ — începu maiorul discuția, întinzându-i tabachera.

— Mi se pare că le-am dat de urmă..., zise el.

— Adică cine?

— Eu și ciinele meu, Selma, pe care-l cunoașteți.

— Povestește-mi, te rog...

— Iată cum s-a întâmplat. Azi dimineață, ca de obicei, mi-am început turul prin sectorul meu, căci, de, e primăvară, și ispita vîntului legal e mare... Cînd am ajuns la mesteacănul bătrîn, Selma începu să dea semne de neliniște și să sape pămîntul cu labele. Am dat la o parte frunzele de anul trecut și sub ele, ce să văd? Ceva învelit într-o pînză albă. Era clar că acel ceva nu fusese îngropat de mult. N-aveți grijă, tovarășe comandant, degeaba v-ați speriat. N-am pus mîna pe acel lucru. L-am acoperit iar și am venit direct la dv.

„În pinza albă de parașută erau învelite cu grijă două perechi de bocanci cu bordură înaltă, șireturi rezistente și catarama. Se vedea că sint de proveniență militară, dar tălpile groase de cauciuc pentru amortizarea loviturilor erau o dovadă că bocancii erau pentru parașuțiști. În talpa unuia dintre bocanci se vedea un ciob de sticlă rămas de la o fiolă. Sub bocanci maiorul găsi doi săculeți cu un praf alb, asemănător cu praful de amidon.

Pilipenko înveli obiectele din nou în pinza de parașută și inspectă locul. Peste o jumătate de oră, generalul Gubanov era deja informat de găsirea obiectelor amintite în pădurea Tumansk. „Te rog să trimiți totul la Moscova printr-un delegat” — spuse Gubanov.

A doua zi dimineața, colonelul Zaharov se prezintă la generalul Gubanov. El văzu încă de departe cele două perechi de bocanci de culoare gălbuie pe care generalul le așezase pe masă.

— Alege-ți una dintre ele, colonel! Ce număr porți? glumi generalul, dar când îi povesti totul lui Zaharov, acesta îi spuse:

— Înțeleg, tovarășe general! Acești bocanci trebuie supuși imediat unei cercetări amănunțite.

— Da. Se vede că au fost purtați. Totodată trimite la analiză și aceasta, generalul dădu la o parte o foaie de hîrtie, și Zaharov zări două mici săculețe. Fii atent!... S-ar putea să fie otravă.

Curînd laboratorul central comunica rezultatele analizelor. Pe amîndouă perechile de bocanci au fost găsite amprente digitale, care au și fost fotografiate. În săculeți era ceva mai periculos: șoarecii albi care au fost hrăniți cu praful acela alb au turbat după trei ore. Cauza era antraxul... Colonelul Zaharov începu verificarea amprentelor digitale ale delicvenților de drept comun. Numele „stăpînului” amprentelor de pe bocanci era Kurocikin Alexei Pavlovici. Una dintre amprente de pe bocanci coincidea cu amprentele lui Platonov.

— Foarte bine. Înseamnă că Platonov nu e altul decît Kurocikin. Un fir de ață este în mîinile noastre; să încercăm acum să descurcăm tot ghemul, remarcă generalul.

După două zile se află că Kurocikin Alexei Pavlovici a dispărut fără urmă. Miliția nu știa unde este, căci nu mai avea cunoștință despre el din ziua cînd fusese chemat la armată, de unde a dezertat.

DUȘMANUL ESTE „STRINS CU UȘA”

Panteleev puse din nou lui Platonov aceeași întrebare pe care i-o pusese la ultima lor convorbire:

— Care este numele dumitale adevărat?...

— V-am mai spus: Platonov Nikolai Ku...

Dar în acest moment, Panteleev puse pe masă o pereche de bocanci americani: „Îi cunoști? — zise Panteleev arătînd spre bocanci. Iată și fotografiile amprentelor: unele au fost luate acum cîteva zile de pe degetele dumitale, îți aduci aminte, celelalte de pe bocanci, iar acestea — din arhiva instanțelor judiciare. Toate se aseamănă de minune. Dumneata știi că nu există în lume doi oameni care să aibă aceeași configurație a amprentelor?...

— Știu...

— Uite, aceste amprente, și Panteleev îi arată din nou lui Platonov cele trei fotografii, aparțin unui oarecare Kurocikin Alexei Pavlovici. Poate acum te hotărăști să-mi spui adevăratul dumitale nume? Vezi prea bine că mărturisirile dumitale mincinoase sînt sortite eșecului. Interesul dumitale este numai acela de a spune adevărul.

— Bine, voi fi sincer. Într-adevăr, eu sînt Kurocikin. După ce am dezertat din Armata Sovietică, am furat actul de naștere al unui oarecare Zaharov Roman Pavlovici, de care m-am folosit mult timp. După ce am colindat prin întreaga țară, m-am angajat la uzina „Cazangiul roșu” din Taganrog. N-am trecut niciodată granița în Turcia. La americani am ajuns cu totul altfel. În timp ce eram la Taganrog, am fost chemat în armată...

— Sub ce nume?

— Sub numele de Zaharov.

— Unde ți-ai făcut serviciul militar?

— În Germania. Am fost șofer pe camion, iar apoi pe li-muzină.

— Asta mai miroase a adevăr. Continuă...

— Cu ajutorul mașinii am fugit la americani.

— De ce ai susținut la început că ai trecut granița în Turcia?

— N-am vrut să amintesc și de faptul că am dezertat a doua oară. Pentru asemenea trădare există o singură pedeapsă...

— Cu alte cuvinte ai fost lansat din avion?

— Da.

— Dar ceilalți agenți lansați împreună cu dumneata unde sînt?

— Am fost lansat de unul singur, tresări Platonov.

— Chiar singur?... întrebă Panteleev și fără grabă puse pe masă a doua pereche de bocanci.

— Kurocikin, eu te sfătuiesc să te gîndești asupra celor spuse și să nu minți. Noi știm mai multe decît îți închipui dumneata.

— Într-adevăr, împreună cu mine au mai fost doi.

— Cine sînt?

— Cunosce numai numele lor din școala de spionaj. Unul e Leonid, iar celălalt Ivan. Am fost colegi la școala americană de spionaj din Kauffbeiren. Văzînd că a fost demascat, Kurocikin descrie semnalmentecele celorlalți doi spioni.

— Ai spus că ați fost trei. Unde e a treia pereche de bocanci?

— Unul din ei, mi se pare că Ivan, s-a încălțat înainte de plecare cu bocanci obișnuiți.

— Cînd te-ai despărțit de Leonid și Ivan?

— În seara aceleiași zile. De atunci n-am mai auzit nimic despre ei. Ei trebuiau să îndeplinească împreună misiunea încredințată de serviciul american de spionaj.

— De ce ai încercat să induci în eroare cercetările?

— M-am conformat instrucțiunilor serviciului american de spionaj.

— Cînd trebuia să te întorci înapoi?

— După îndeplinirea misiunii, adică după ce procuram actele

necesare și recrutam încă un om. Am și recrutat pe Lenka Klimov..., spuse mhnit Kurocikin și tăcu din nou.

— Dar antraxul ai reușit să-l răspindești ?

— Nu... Trebuia să-l răspindesc pe pășuni, pe lângă sate și colhozuri numai în urma ordinului primit de la centru... Dar n-am apucat să-l mai primesc. În ajunul trimiterii mele în U.R.S.S., comandantul școlii de spionaj mi-a dat să semnez un angajament. În el scria că în schimbul muncii de diversiune depuse de mine în U.R.S.S. voi primi lunar 700 de dolari, iar la întoarcere voi primi o răsplată deosebită. Mai târziu am aflat că a doua oară americanii voiau să mă trimită în U.R.S.S. ca rezident. Kurocikin mai povesti și altele despre școala de spionaj și stăpînii ei de peste Ocean.

...Citind procesul-verbal al ultimului interogatoriu al lui Kurocikin, generalul chemă pe colonelul Zaharov și-i ordonă să comunice tuturor organelor locale de securitate semnalamentele lui Ivan și ale lui Leonid. După cîteva zile, locotenent-colonelul Mazurenko se întoarse împreună cu Kurocikin din pădurea Tumansk, de unde aduseră la Moscova un post de radio și întregul echipament al spionului.

DESCOPERIREA SERGENTULUI GRIBENKO

Într-o dimineață de iunie, sergentul de miliție Konstantin Gribenko, de la sectorul de miliție al orașului Fastov, din regiunea Kiev, se ducea ca totdeauna spre locul unde-și făcea serviciul, adică la piață. Mergînd într-acolo, își aminti încă o dată de consătuirea operativă care avusese loc la comandantul sectorului. În acea zi sosise la el un activist al comitetului regional al securității de stat și îi adusese la cunoștință că nu de mult un avion necunoscut violase spațiul aerian al Uniunii Sovietice, lansînd după toate probabilitățile diversioniști. Parașutiștii n-au fost prinși încă, dar organele securității sînt în căutarea lor, și miliția trebuie să fie foarte atentă. Au trecut de atunci vreo două săptămîni.

Ziua promitea a fi însoțită și călduroasă. Gribenko trecu fără grabă printre mese, răspunzînd la salutul cunoșcuților și tocmai voia să se îndrepte spre mesele unde se vindea carne, cînd zări la mesele cu lapte un băiat slăbuț și nu prea înalt, îmbrăcat într-o veche cămașă cadrilată.

În mină băiatul ținea două impermeabile noi-nouțe cu căptușeală în carouri de culoare deschisă. Se vedea că băiatul se grăbea să le vîndă: ochii lui neliniștiți căutau parcă ceva în mulțime, deși lângă el se tot foia un bărbat care după felul cum pipăia impermeabilele părea că vrea să le cumpere. „Oare de unde o fi avînd acest băiat două impermeabile la fel ?” — se întrebă Gribenko. Apoi se apropie și pipăi căptușeala cauciucată a impermeabilelor.

— Cit ceri ? întrebă el.

Văzînd în fața lui pe milițian, stăpînul impermeabilelor îngheță de spaimă și instinctiv trase impermeabilele spre el. Gribenko îl întrebă :

— Ale cui sînt ?

Băiatul păli, bombăni ceva, apoi răspunse: „Ale mele...”

Gribenko nu se mulțumi cu atât: „Numele?”

— Klokov... Dar de ce te legi de mine? Vind doar ce-i al meu.

— Te rog să mă urmezi! spuse Gribenko cu hotărîre, luîndu-i lui Klokov cele două impermeabile.

— Lasă-mă, sint ale mele..., insistă Klokov, dar, simțind mina puternică a milițianului, porni în cele din urmă după el.

— Tovarășe ofițer de serviciu, vă rog verificați actele acestui cetățean, raportă Gribenko. Vindea două impermeabile la fel. E suspect, cu atât mai mult cu cît parcă nu-s de-ale noastre...

— Cum te numești? întrebă ofițerul de serviciu pe Klokov.

— Tovarășe comandant, i-am spus o dată milițianului, spuse cu un ton revoltat băiatul, mă cheamă Klokov, pe numele mic Fedov. Vind lucrurile mele, iar el, aci Klokov se uită supărat la Gribenko, iar el se leagă de mine: să vin la miliție și basta. Vă rog să-mi dați drumul.

— Bine, întii să clarificăm lucrurile, iar apoi îți dăm drumul, spuse liniștit ofițerul de serviciu. Nu te agita degeaba.

Klokov scoase un oftat lung și coborî ochii.

— Sergent Gribenko, percheziționează-l pe arestat, ordonă ofițerul de serviciu.

— Tovarășe comandant, de ce să mă percheziționeze, doar nu sint criminal, zise sărînd ca ars Klokov.

— Ți-am mai spus o dată că după ce verificăm cum stau lucrurile, îți dăm drumul, zise cu același calm ca și înainte ofițerul de serviciu. De ești om cinstit, n-ai de ce te teme.

Gribenko pipăi buzunarele lui Klokov.

— Uită-te! bombăni cu mirare Gribenko scoțînd din buzunarul lui Klokov un pistol. E un „Walter” de fabricație germană, tovarășe ofițer de serviciu.

— Dar pistolul de unde l-ai luat?

Klokov aplecă capul și nu spuse nimic.

— Continuă percheziționarea...

Intr-unul din buzunare fu găsită o chitanță boșită de la camera de bagaje a gării Fastov.

— Ce ai deșus la camera de bagaje?

— Un geamantan...

După ce întocmi la repezeală procesul-verbal al percheziției, ofițerul de serviciu îl rugă să-l semneze și cînd Klokov termină de semnat, fu întreat din nou: „De unde ai pistolul?”

— Mi l-au dat doi prieteni, Leonid și Vladimir.

— Ce este în geamantan? întrebă ofițerul de serviciu arătînd chitanța.

— Un post de radio al celor doi. Il duceam în raionul Krîmsk din regiunea Krasnodarsk...

— Condu arestatul, tovarășe Gribenko!

...Comandantul sectorului de miliție, căpitanul Rojenko, luă legătura prin telefonul direct cu ofițerul de serviciu al direcției regionale a Comitetului securității de stat din Kiev.

— Foarte bine, răspuse ofițerul de serviciu după ce ascultă raportul lui Rojenko. Așteptați oamenii noștri.

După o oră și jumătate, o „Pobeda“ aducea în Fastov pe locotenent-colonelul Martinenko, pe căpitanii Vasin și Starovoitov. După ce se recomandă lui Rojenko, locotenent-colonelul Martinenko ceru să fie adus arestatul. „Noi ne-am făcut datoria — zise Rojenko fără a-și ascunde mulțumirea. Acum e rindul dumneavoastră...“.

Înainte de a merge la gară cu Klokov pentru a ridica de la camera de bagaje geamantanul cu postul de radio, Martinenko îi mai puse o întrebare: „Unde sint acum Leonid și Vladimir, care ți-au dat sarcina să duci postul de radio?“.

— Trebuie să mă întâlnesc cu ei în ziua de 28 sau 29 iunie în Rostov. Acum nu știu unde sint, răspuse Klokov și, fără a mai aștepta a doua întrebare, descrie pe Leonid și Vladimir.

— Tovarășe Rojenko, n-aveți ceva haine ca să-l schimbăm pe arestat?

Curind Klokov deveni de nerecunoscut. În locul cămășii murdare era îmbrăcat acum cu o cămașă nou-nouță, haină, cravată și șapcă.

— Doar nu mă duceți la nuntă? întrebă el supărat.

— Pune-ți ochelarii aceștia și nu mai trâncăni atîta! ordonă Martinenko întinzînd lui Klokov niște ochelari cu sticlă de culoare închisă.

În mașină Martinenko îi spuse lui Klokov ca la gară să nu discute cu nimeni, ci, intrînd repede la camera de bagaje, să-și ia geamantanul și să se întoarcă: „Să nu cumva...“.

— Nu vă temeți, tovarășe comandant. Voi face cum mi-ați spus.

„Pobeda“ se apropie de gară. Căpitanul Starovoitov ocoli gara, camera de bagaje și, nezărind pe nimeni care să semene cu Leonid sau Vladimir, se întoarse. Martinenko, căpitanul Vasin și Klokov se îndreptară spre camera de bagaje. Luîndu-și geamantanul, Klokov se întoarse la mașină împreună cu cei doi de la securitate.

— Aici este postul de radio?

— Da.

— Deschide și vezi dacă toate sint la locul lor.

— Da, toate..., confirmă Klokov, după ce controlă de cîteva ori conținutul geamantanului.

— La direcție, dar mai repede! ordonă Martinenko șoferului.

Și mașina o porni în goană pe șoseaua care ducea spre Kiev.

GOANA DUPĂ CÎȘTIG UȘOR

— Acum, tovarășe Klokov, va trebui să muncești cîștit, i s-a spus lui Fedov Klokov cînd a fost eliberat prin amnistie din lagărul de muncă corecțional, unde fusese internat pentru hoții.

Klokov mulțumi bombănînd, își luă actele și se părea că a părăsit pentru totdeauna calea hoțiilor. Dar Fedea nu prea avea chef să muncească, iar de hoții îi era frică. După două luni de vagabondaj, el se angajă ca păstor la sovhozul „Scerbakovski“ din regiunea Krasnodarsk. La sfîrșitul verii, directorul îl mută la fermă.

— Nu merg, e prea murdar acolo! se încăpățină băiatul. Da-ți-mi lichidarea!

Au încercat să-l lămurească, să-i explice, dar Klokov știa una și bună: lichidarea.

Cheltuindu-și banii ciștigați în timpul verii, Klokov se hotărî să plece în Donbass.

— E greu acolo, dar măcar ciștigi un ban mai ca lumea!... spuse el la plecare prietenilor săi din sovhoz. În curînd ajunsese în Rostov pe Don, dar acolo află că nu se mai fac recrutări de muncitori.

— Du-te în Novorosiisk, acolo mai au nevoie de muncitori necalificați, zise funcționarul care se ocupa cu recrutarea de cadre.

Klokov o luă spre gară. Banii îi erau pe terminate și, adunînd cu greu cițiva pentru niște plăcinte cu marmeladă, se așeză pe o bancă din parculețul de lingă gară. El mesteca alene plăcintele și nici nu observă cum se apropiară de el doi băieți îmbrăcați amîndoi cu impermeabile de culoare albastru închis. Ziua era călduroasă, ca primăvara, impermeabilele erau deschiate, și Klokov observă că au amîndouă aceeași căptușeală cadrilată de culoare deschisă.

Băieții fumau țigări scumpe și unul din ei îl servi și pe Klokov.

Pe neobservate intrară în vorbă, iar Klokov, care era deja plictisit de alergătura după un trai mai ușor, povesti cum a fost recent eliberat, cum a venit la Rostov și n-a găsit de lucru.

— Ia ascultă, Leonid. Ce zici, n-am putea să-l luăm cu noi în sovhoz? Mai ales că știe să păzească porcii? întrebă unul din băieți pe celălalt.

Cel care se numea Leonid era înalt, părul bălai îi era pieptănat înapoi, iar fața lui rotundă contrasta cu nasul drept și buzele subțiri. Sprîncenele-i roșcovane și dinții rari și albi îl făceau să semene cu un reprezentant al micilor rozători. Fără să se grăbească, acesta răspunse:

— Ba, cred că se poate...

— S-a făcut, Fedov! Vino cu noi în sovhoz. E aici, în regiunea Krasnodarsk! exclamă cel care se numea Vladimir.

Vladimir era slăbuț, și, deși ochii lui turburi nu făceau o impresie bună, lui Fedov i se păru un om mai de încredere, cu atît mai mult cu cît avea un geamantănaș nou-nouț și o șapcă scumpă cu carouri cenușii, pe care o ținea nepăsător în mina dreaptă.

— Aș pleca, dar n-am bani...

— Nu-i nimic, mergi cu noi. Ne ajuți să ducem bagajele. Am cumpărat cîte ceva pentru club. Datoria ai să ne-o achiți acolo.

Klokov fu de acord. Vladimir și Leonid cumpărară trei bifete și plecară cu toții la Novorosiisk. De acolo cei doi hotărîră să meargă pentru două-trei zile la Odesa, cu vaporul „Rossia“.

— Mergem să ne odihnim puțin la mare, răspunseră ei cînd Klokov îi întrebă de ce și-au ales acel itinerar ciudat.

Noii prieteni ai lui Klokov dovedeau peste tot curaj și libertate în comportare, s-au înțeles foarte ușor cu impiegatul, aprii-

deau adeseori țigări de la milițieni, intrau în vorbă cu ei și chiar glumeau. Erau îmbrăcați bine, prezentabili și se purtau ca atare.

La amiază, Vladimir și Leonid se hotărâră pe neașteptate să ia trenul în direcție opusă.

„Eh, firtașilor, — se gândi Klokov — voi probabil că sînteți hoți de primă clasă și căutați să vă ștergeți urmele...” Tot drumul pînă la Odesa se uită la ei și se gândi ce-i de făcut. „Fie — hotări ei —, cu actele mele și așa nu pot găsi un post bun; deocamdată rămîn cu ei. Numai că la rele nu mă vor împinge ei. Acum, dacă mai fac ceva, dracu' mă ia...”

În Odesa colindară toate berăriile, vizionară un film italian, iar noaptea o petrecură tot în camera de odihnă a gării.

„Tare-s pricepuți! Nici un milițian nu se leagă de ei” — își zicea cu admirație Klokov, care pentru prima oară după atîta vagabondaj se culca într-un pat curat. A doua zi dimineața, Leonid și Vladimir îl anunțară că trebuie să meargă la Jitomir, unde au niște chestiuni de aranjat.

— Dacă vrei de lucru, vino cu noi. De acolo pînă la sovhoz e foarte aproape.

Klokov căzu la învoială și de astă dată.

În Jitomir ei umblară mult prin oraș fără nici o treabă și dormiră prin parcuri, apoi luară trenul care-i duse pînă la gara Zdobunovo. Aici, în Zdobunovo, Klokov trase o mare spaimă și înțelese că a apucat-o din nou pe calea care-l va duce mai devreme sau mai tîrziu la pierzanie. După ce părăsiră peronul și intrară în gara plină de oameni, se apropie de ei un tînăr milițian.

— Prezentați actele, vă rog! ceru el.

Ei îi urmărea de mult pe cei trei, pîrindu-i-se suspecte impermeabilele nou-nouțe cu croială neobișnuită și căptușeală în carouri, precum și Vladimir, cu ochii lui mici și tulburi, care priveau cu atenție în toate părțile, ca și cum ar fi căutat pe cineva.

— Actele? întrebă Leonid cu un zîmbet politic. Dar pe ce bază?

Klokov voi să se dea la o parte, dar Leonid îl pironi locului cu privirea și-i șopti:

— Nu te mișca, dobitocele!

— Vă rog, prezentați actele, repetă cu insistență milițianul, sau urmași-mă!

— Asta-i altceva. Cu tine am merge și pînă la capătul lumii! înfepă Vladimir și, inclinîndu-se cu politețe, spuse:

— Haidem, prieteni...

În ziua aceea nu băuseră nici un gram de votcă, dar cu toate acestea lui Klokov i se părea că Vladimir și Leonid s-au îmbătat așa, deodată, căci mergeau în urma milițianului legîndu-se cînd într-o parte, cînd într-alta.

În camera de serviciu era cald. Locotenentul de miliție Nemi-gailo se uită cu plictiseală la cei trei și în timp ce le controla cu indiferență actele, pe Klokov îl treceau sudorile. „Dracu' m-a pus să mă împrietenesc cu ei! Acum din nou mă vor închide!”

— Deci sinteți din Rostov? întrebă Nemigailo, lăsându-se alene pe speteaza scaunului.

— Da, tovarășe locotenent-major! zise Leonid, deși vedea clar că pe epoleții locotenentului n-avea decît o singură steluță.

— Am fost la uzina „Rostselmaș” ca să alegem niște mașini pentru sovhoz. Sper că ați auzit despre „Voroșilovski” al nostru, adăugă Vladimir. E un sovhoz foarte bogat. A cumpărat mașini în valoare de cinci sute de mii de ruble...

— Da, acum agricultura e în plin avînt, răspuse cu naivitate locotenentul. Dar în geamantan ce aveți? întrebă, făcînd pe vigilentul, și, cînd Vladimir îi întinse geamantănașul de culoare maro, se apucă să scoțoască chibriturile și hirtile din el.

— A! exclamă el. Vasăzică și dumneavoastră sinteți iubitori de muzică!

— De ce? întrebă mirat Vladimir apropiindu-se de locotenent.

— Busa me,uccio! locotenentul scoase o foaie de hirtie și începu să fredoneze un cîntec.

— Bineînțeles că și nouă, celor din sovhoz, ne plac cîntecele frumoase..., aprobă cu voioșie Vladimir.

— Bine, e-n ordine! spuse locotenentul. Totuși eu nu vă dau drumul.. pînă cînd nu-mi copiezi cuvintele acestei romanțe!.. Și, mulțumit de gluma sa ieftină, Nemigailo se apucă să copieze cîntecul. Vladimir și Leonid își aprinseră cu indiferență cite o țigară, fără însă a uita să-l servească și pe locotenent.

Adresînd un „la revedere” milițianului derutat, Vladimir și Leonid ieșiră din gară și, cînd ajunseră ceva mai departe, Leonid se opri, trimise unei persoane imaginea un sărut și fredonă:

— Bu-sa me,uccio! Adică, sărută-mă,uccio... Apoi făcu o mină serioasă și zise cu tărie:

— Acum, la bază! Nu cred că sînt pe lume prea mulți gură-cască, așa cum e acest „locotenent-major”. Am putea avea neplăceri...

— Acum plecăm la Rovno cu o mașină de ocazie, iar de acolo la „sovhoz”, spuse Vladimir pronunțînd într-un fel deosebit cuvîntul „sovhoz”.

Klokov dădu din cap: „Așa băieți mai zic și eu!...” — își spuse el bucuros.

Postul de radio fu împachetat în doi saci cauciucați din care Leonid scoase pistoale, patru grenade, niște hărți, carnețele cu cifre și vreo douăsprezece pachete de bancnote de o sută de ruble.

Dezgropînd toate acestea Leonid și Vladimir îi dădură lui Klokov un pistol „Walter” și, fără a mai spune ceva, o porniră prin pădurea Tumansk. Încă pe drumul spre pădure, ei îi spuseră lui Klokov că au venit de dincolo de cordon și se întorc din nou acolo, de îndată ce-și indeplinesc în întregime misiunea. Postul tilhar se asocie fără șovăială cu spionii, căzînd la învoială să lucreze cu ei și să treacă apoi granița. Așa porni Klokov pe calea trădării de țară. Dimineața următoare, Vladimir și Leonid mai verificară o dată postul de radio, scriseră și cifrară citeva telegrame.

— Transmitem șefului că ne întoarcem împreună cu tine... Se întuneca deja când Vladimir și Leonid se apucară să întindă antena, verificându-i poziția nord-sud cu busola.

— La naiba! injură Vladimir. E un post alături care ne stânjenește... După o oră, el sfârși ce avea de transmis și, cu ajutorul celorlalți doi, strinse aparatul. Leonid luă niște praf și-și frecă cu el tălpile bocancilor.

— Asta derutează ciinii..., îi spuse el lui Klokov. Apoi unblară timp îndelungat prin pădure până ce oboseară într-alit încît fură nevoiți să se culce.

După ce se treziră, împachetară postul de radio și impermeabilele în ranițe și îngropară totul în pământ.

— Ține minte locul acesta! porunci Vladimir lui Klokov. În curînd va trebui să vii din nou aici.

Banii și pistoalele le băgară în geamantan. De la Rostov, Leonid și Vladimir luară trenul spre Novorosiisk. La gară îi dădură lui Klokov 1.200 de ruble.

— Intoarce-te în pădurea Tumansk, dezgroapă postul de radio și du-l la gara Krimskaia, spuse Vladimir. Ne vom întîlni la 28-29 iunie la Rostov. De acolo vom pleca dincolo de cordon.

După dispozițiile primite, Klokov trebuia să meargă la Rostov, să scrie pe doi stîlpi de telegraf de lingă stația de autobuse de la gară data sosirii lui și să aștepte două-trei zile în piața gării pe cei doi. La întîlnire Klokov trebuia să meargă cu un ziar făcut sud în mina dreaptă, iar de reverul stîng al hainei trebuia să-și prindă un ac de siguranță.

— S-ar putea ca în loc să venim noi, să vină un om de-al nostru. Și el va avea un ziar, dar îl va ține în mina stîngă. Și nu uita! Pe cap va purta șapca mea, adăugă Vladimir. Acest om te va recunoaște și te va aduce la noi.

Dacă Vladimir și Leonid părăseau Rostovul înainte de termen, atunci ei trebuiau să lipească pe gardul parcului de lingă gară un anunț pentru vânzarea unei case. În acest caz, Klokov trebuia să meargă la adresa indicată în anunț.

Klokov primi un răgaz de zece zile pentru îndeplinirea misiunii.

Klokov ajunse cu bine în pădurea Tumansk, dezgropă postul de radio și se uită cu jînd la cele două impermeabile. „N-are rost să putrezească în pământ, mai bine le vind” — își zise el băgînd impermeabilele în geamantan.

După opt zile, Klokov sosi în Fastov. Bani nu mai avea, așa că, după ce lăsă geamantanul la camera de bagaje, plecă la piață să vindă impermeabilele. Acolo însă fu întîlnit de sergentul Konstantin Gribenko.

INCEPE OPERAȚIA

Generalul Gubanov mai recită o dată declarațiile lui Platonov-Kurocikin. Prin urmare, pe undeva se mai aflau doi — Leonid și

Vladimir. Dar unde erau? „Vor apărea ei undeva...” — își spuse generalul când începu să zbirnie telefonul interurban direct.

Gubanov ridică receptorul. Era Kievul.

— Să trăiți, tovarășe general, se auzi o voce cunoscută.

Raportează colonelul Hromov. Ieri un milițian a pus mina pe un individ suspect, care cred că nu e străin de cele întâmplate la 2 mai lângă Rovno.

— Spune, spune! zise generalul cu bucurie, așezându-se mai comod în fotoliu.

Hromov raportă pe scurt despre arestarea lui Klokov și declarațiile făcute de el la primul interogatoriu.

— Vă telefonez peste o jumătate de oră, ca să vă spun ce avem de făcut. Așteptați... și generalul așeză receptorul.

Apoi generalul chemă în biroul său pe colonelul Zaharov, pe maiorul Mazurenko și pe locotenent-coloneii Nagaev, Panteleev și Kluev.

— Acum câteva minute am primit o comunicare din Kiev, spuse el. Azi, în orașul Fastov, milițianul Gribenko a pus mina pe un oarecare Klokov, care vindea niște impermeabile de proveniență străină. La perchezitiile s-au găsit la Klokov un pistol „Walter” și o chitanță de la camera de bagaje. În geamantan s-au găsit hărți topografice și alte lucruri. Klokov a fost predat Direcției regionale de securitate din Kiev.

La primul interogatoriu, el mărturisi că postul de radio aparține unor oarecare Leonid și Vladimir, cu care s-a întâlnit în Rostov pe Don și trebuie să se întâlnească în Rostov la 28—29 iunie. Mi se pare că am dat, în sfârșit, de urma netrebnicilor. Ce propuneri aveți?

— Comunicarea e interesantă..., spuse Kluev ridicându-se de pe scaun. Cred că trebuie să plecăm, de îndată la Kiev, luând cu noi și pe Kurocikin. Acolo se va lămurii totul..

Gubanov fu de acord cu aceasta.

— Deci peste trei ore decolăm de pe aerodromul Bikovo..

Hromov, comandantul Direcției regionale a securității din Kiev, aștepta cu nerăbdare sosirea generalului și a colaboratorilor săi. Nu trecu mult, și pe coridor se auziră pași.

Peste câteva minute, el raportă lui Gubanov cazul lui Klokov și-i arătă lucrurile găsite la el.

— Aș vrea să vorbesc cu el câteva minute, zise generalul. Klokov fu adus în birou. Gubanov văzu în fața lui un băiat nu prea înalt, cu ochii speriați.

— Șezi, spuse Hromov. Ieri ne-ai spus adevărul?

— Tovarășe comandant, tot ce-am spus e numai adevărul adevărat..

— N-ai uitat sau încurcat nimic?

— Astă-noapte n-am dormit deloc și mi-am adus aminte de ceva.

— Spune.

— Cînd Vladimir și Leonid au lucrat la postul de radio, mi-a venit ideea să-i omor și să le iau banii. Voiam să folosesc tocmai arma pe care mi-au dat-o să-i păzesc. Tocmai verificam cocoșul, cînd Leonid se uită la mine și-mi spuse: „Ce te tot joci acolo?”. Apoi mi-a luat pistolul.

— Te-ai fi hotărît să-i omori pentru bani?

— Știînd că sînt spioni, credeam că, omorîndu-i, cîștig atît eu, cît și statul.

Apoi colonelul mai întrebă o dată:

— Cu ce ne dovedești că trebuie să vă întîlniți la 28—29 iunie la Rostov pe Don?

— V-am spus adevărul, v-o pot dovedi oricum.

— Dar modul de întîlnire l-ai descris exact? N-ai incurcat nimic? Sau poate ai uitat ceva?

— Nu, n-am uitat nimic.

— Bine, vom vedea, spuse Gubanov apropiîndu-se de Klokov. Din hoț ai devenit trădător de patrie. Vina dumitale este foarte mare. Iți vei putea ușura situația numai ajutîndu-ne să prindem pe „prieteni” dumitale.

— Vă rog să aveți toată încrederea, tovarășe comandant, vă ajut, spuse cu glas rugător Klokov.

Klokov fu apoi condus din birou.

— Ce mai! Pină la întîlnirea din Rostov nu mai e mult.

După cum l-a descris Klokov, acest Vladimir seamănă mult cu Ivan despre care vorbea Kurocikin... „E timpul să acționăm” — hotărî Gubanov și îl rugă pe Hromov să-l ducă pe Klokov cu primul avion de pasageri la Rostov.

— Aș putea să-l iau cu noi în avion, dar nu vreau ca el să se întîlnească cu Kurocikin, zise Gubanov. Și încă o rugăminte, Grigorii Fedorovici, cînd ajungi la Rostov telefonează lui Bicikov și roagă-l să ne aștepte. Da, uite, era cît p-aci să uit. Ați cerut informații în legătură cu Klokov?

— Încă de ieri, răspuse Hromov.

— Să mi le comunicați de îndată ce le veți primi.

Apoi Gubanov chemă întregul grup operativ și-i comunică planul de acțiune:

— Acum vom pleca cu avionul la Rostov, unde colegii noștri din Ucraina vor duce pe Klokov, care a confirmat din nou data întîlnirii cu Leonid și Vladimir și mi se pare că băiatul nu minte. Miine este 28, așa că trebuie să ne pregătim din timp.

La ora 14, grupul operativ al lui Gubanov plecă cu avionul spre Rostov. O oră mai tîrziu, plecă și avionul de pasageri care ducea pe Klokov și trei activiști ai securității.

Pînă atunci Klokov nu călătorise cu avionul, dar se obișnuise repede cu noua situație și se liniști de-a binelea cînd vecina lui, care-l tot plictisea cu diferite chestiuni mărunte, adormi în fotoliu. Acest lucru mulțumi și pe cei trei de la securitate, care stăteau în spatele lui Klokov... La Rostov Gubanov era așteptat de Bicikov. Ei se cu-

noșteau de multă vreme, așa că, după ce se salutară cu căldură, Gubanov spuse în glumă :

— Se poate una ca asta, Mihail Pavlovici, pe aici îți umblă pe sub nas spionii, iar tu vii să-ți întîmpini superiorii ?

— La noi în Rostov ? întrebă mirat Bicikov.

— Acum probabil că nu, dar miine s-ar putea să apară.

— Cine ?

— Leonid și Vladimir, despre care v-am informat amănunțit după interogarea lui Kurocikin, individul ce a încercat să ne inducă în eroare, dar a fost strîns cu ușa de găsirea obiectelor din pădurea Tumansk. El ne-a comunicat semnalmentele lor, dar în loc de Vladimir ne-a vorbit de un oarecare Ivan. Semnalmentele au fost confirmate și de fostul hoț Klokov, care a fost arestat nu de mult în Fastov. Cei doi trebuie să se întîlnească cu acest Klokov la 28 sau 29 iunie în piața gării, aci la tine acasă...

Pînă în seara zilei fură puse la punct cele mai mici amănunte în legătură cu „întîlnirea“ lui Klokov cu Leonid și Vladimir.

Ei puteau sosi în Rostov nu numai cu trenul și de aceea fură trimise cîteva grupuri operative și la debarcader, la aerodrom și pe străzile centrale ale orașului. Colonelul Zaharov trebuia să le instruiască și să le descrie semnalmentele lui Vladimir și Leonid. În caz că cei doi erau descoperiți, ei trebuiau arătați lui Kurocikin, care era la dispoziția lui Panteleev.

Locotenent-colonelul Nagaev primi sarcina de a merge la gară, a studia locul și de a întocmi pînă a doua zi dimineața un plan.

Astfel fu pregătită primirea „oaspeți'or“.

KLOKOV MERGE LA ÎNTILNIRE

Rămăși singuri, Gubanov și Bicikov chemară pe căpitanul Panteleev.

— Cum o duce Klokov, Ivan Fedorovici, întrebă Gubanov. Oare nu ne va înșela dacă-l vom lăsa să se întîlnească cu Leonid și Vladimir ?

— Cred că putem să riscăm. Am discutat cu el aproape două ore și cred că nu ne va înșela. Pe lîngă aceasta, îl vom avertiza că la gară va fi tot timpul sub observație.

— Dar dumneata ce crezi, Mihail Pavlovici ? îl întrebă Gubanov pe Bicikov.

— Cred că Panteleev are dreptate. N-ar strica totuși să mai discutăm o dată cu Klokov.

Klokov fu adus în birou. Era foarte stînjenit.

— Ia loc, spuse Gubanov. Noi am dori să vorbim cu dumneata în mod sincer. Dar noi vrem sinceritate și din partea dumitale. Ai înțeles ?

— Înțeles, tovarășe comandant.

— Bine, vom vedea. Ascultă-mă cu atenție, Klokov. Noi ne-am decis să-ți oferim o posibilitate de a-ți reduce din vină. Miine la ora

6 dimineața, vei pleca cu mașina la Bataisk, unde te vei uita cu atenție la călători. Dacă vei vedea printre ei pe Leonid și Vladimir, îi vei saluta și ducind mina la șapcă o vei ridica puțin. Aceasta va însemna că te-ai întâlnit cu Leonid și Vladimir. Dacă nu-i vei vedea, vei cumpăra un bilet și te vei întoarce la Rostov cu oricare tren. Te previn că oamenii noștri te vor urmări pas cu pas. Ai înțeles?

— Am înțeles, tovarășe comandant. Voi îndeplini totul întocmai. Acum și eu vreau să-i prind pe acești spioni.

— Și noi, de asemenea, răspunse Gubanov. Dar nu-i destul să vrei. La întoarcerea în Rostov scrie pe stâlpi ce ți-au spus Leonid și Vladimir.

— Trebuie să scriu ziua sosirii mele în Rostov.

— Foarte bine, așa să și scrii. Cumpără de la chioșc un ziar și nu uita să-ți prinzi de rever un ac de siguranță. Poți să te oprești puțin și în parc ca să te odihnești. Apoi te duci la restaurant și mânci. De bani să n-ai grijă, căci îți dăm noi. Într-un cuvânt, te vei comporta ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic cu dumneata. Ai să poți?

— Am să pot..., spuse Klokov. Numai să nu trimită pe altcineva în locul lor.

— Aceasta nu depinde de noi. Nu uita, Klokov: dacă îi vei întâlni pe Leonid și Vladimir în Rostov și se vor apropia de dumneata, vei ridica puțin șapca și vei merge cu ei. Dacă va veni la dumneata omul lor, îți vei șterge fruntea cu batista și vei merge acolo unde te va duce acel om. De rest nu te îngriji, avem noi grijă să ne gândim ce avem de făcut. E clar?

— Clar, tovarășe comandant.

— Iar dacă nu vor veni la întâlnire în ziua de 28 iunie, după ora 23 vei merge pe jos spre centrul orașului. Pe drum vom lua legătura și-ți vom spune ce-i de făcut.

— Am înțeles...

— Te previn, Klokov, să nu încerci cumva să fugi, că nu vei reuși decât să-ți agravezi situația...

...Toate au mers cum fusese stabilit dinainte. Nagaev comunică din Bataisk că Klokov n-a întâlnit acolo pe Vladimir și Leonid, așa că s-a urcat în tren și a plecat la Rostov. După douăzeci de minute, Klokov cumpăra deja ziarul „Ciocanul“ în gara Rostov. Apoi se îndreptă spre stîlpul de telegraf și scrise pe el numărul 28, avînd grijă să se ascundă după ziar. Din magazinul de alături cumpără salam și piine, se întoarce în parc, se așază pe o bancă și se apucă să mănince. Mai bău două pahare de sirop, se plimbă prin piață și prin parc, apoi intră într-un restaurant și se uită cu atenție la călători. Călătorii se imbulzeau pe la casele de bilete, pe la camerele de bagaje, își însoțeau rudele, fără a ști că alături de ei are loc un joc periculos și că Klokov, lăsat acum liber, este urmărit de citeva perechi de ochi pierdute prin mulțime.

La ora 15 Klokov se întoarce din nou în parc. Găsind o bancă

liberă, se așază pe ea și... adormi... În timp ce el moția, maiorul Mazurenko își spuse alarmat: „La naiba, te pomenești că nu-i va vedea. Trebuie trezit”. Curînd, pe banca unde se afla Klokov se așază un călător cu un geamantan în mînă. El împinse „din greșeală” pe Klokov și spuse nemulțumit: „Hai, dă-te mai încolo. Sforăi ca la tine acasă... Klokov se șterse la ochi și bombăni:

— Ce, alt loc n-ai găsit?

— Dar ce, nu vezi că toate băncile-s ocupate? Iar tu cu sforăitul tău îmi făceai poftă...

— Ei, hai, șezi, spuse Klokov mutîndu-se tocmai la capătul băncii. Văzînd că omul nu avea nici ziar, nici șapca lui Vladimir pe cap, sculpă cu indiferență.

După aceea Klokov bău un pahar cu sirop și continuă să se plimbe prin piață. Amintîndu-și, probabil, că are bani, se apucă să bea bere. „Ei, drac împielit, te pomenești că te îmbeți și dai totul peste cap” — își spuneau oamenii securității care-l urmăreau.

Dar Klokov rezistă ispitei și pe la nouă seara ieși din gară, țînînd ca și înainte, un ziar în mîna dreaptă. De reverul stîng al hainei era prins un ac de siguranță.

Curînd Gubanov intîlni pe peron pe Nagaev.

— Ei, ce mai face Klokov? întrebă generalul.

— A trebuit să-l trezim din somn, căci adormise pe o bancă. Dormea dus, probabil că visa cum prinde pe Leonid și Vladimir.

— S-ar putea. Dar acum haiдем la treabă, căci se apropie ora intîlnirii. Dumneata, Nikolai Nikolaevici, du-te în piață. Vezi să nu fii departe de Mazurenko și să-l urmărești și dumneata pe Klokov. Era aproape ora 22. Klokov se plimba liniștit în piață, dar cei doi „prieteni” nu mai veneau. La ora 22 fix, el stătea la ieșirea din gară și examina cu privirea mulțimea de călători! Trecură cinci, zece, cincisprezece minute, o jumătate de oră... În gară nu mai era nimeni, hamalii începeau să măture piața, dar de Klokov tot nu se mai apropia nimeni. Se vedea că Klokov era nervos.

— Oare n-au observat ticăloșii vreun pas greșit de-al nostru? se întrebă Gubanov.

Imediat după ce Klokov părăsi piața gării, îl ajunse din urmă o mașină de lux, care se opri în prima ulicioară. Klokov o luă într-acolo. Portiera mașinii se deschise, și el intră repede înăuntru.

— Cu alte cuvinte azi am muncit degeaba, spuse Gubanov la consfătuirea operativă. Vom vedea ce va aduce ziua de mîine... Deocamdată simt că va fi cald și serin. Zicînd acestea, generalul arătă spre cerul presărat cu stele, care erau atît de liniștite și atît de departe de agitata activitate de pe pămînt...

IN PLINA ZI

În dimineața zilei de 29 iunie, trenul de Novorosiisk intra ca și în alte zile în gara Rostov. O mulțime de călători inunda peronul, imbulzindu-se spre ieșire. Printre călători își făceau loc hamalii

încărcați cu bagaje. Unul din ei se izbi din mers de un băiat blond nu prea înalt, care avea în mină un geamantan nou-nouț de culoare maro.

— Scuzați... spuse în grabă hamalul și, strigînd un „faceți loc“, plecă mai departe.

— Al dracului, mi-a lovit umărul, exclamă blondul frecîndu-și cu mina umărul lovit.

— Mai bine ai fi mai atent, Leonid, îi spuse încet vecinul, care avea pe cap șapca în carouri și un geamantan mare în mină. Să plecăm mai repede de aici...

Cei doi ieșiră din gară și se îndreptară spre părculețul de alături. După ce se opriră un moment lingă stilpii de telegraf se urcară în primul tramvai. În timp ce tramvaiul se urnea din loc, pe platforma din față sări agentul Mohov, iar pe cea din spate, colegul său Cisteakov. Tramvaiul mergea spre centrul orașului. La întretărirea străzilor Engels și Budionii, Cisteakov sări din vagon.

— Tovarășe ofițer de serviciu, vă raportează situația, spuse el la telefon cînd tramvaiul coti după colț. Mi se pare că nu e nevoie să-l mai duceți pe Klokov la gară. Acum o jumătate de oră am luat sub observație doi necunoscuți care seamănă mult cu Vladimir și Leonid. În timp ce Cisteakov dădea raportul, Mohov și cei doi „protejați“ coborau din tramvai și mergeau pe strada Engels, uitîndu-se prin vitrine și la trecători. Al doilea grup de agenți ai securității, format din locotenenții Pronin, Șarov, Korneiciuk, văzu pe Mohov, care mergea după cei doi necunoscuți. La semnalul lui Mohov, grupul porni după el. Cei doi necunoscuți o cotiră din strada Engels în stradela Magnitogorsk și, după cîteva metri, dispărură după poarta unei case. Mohov își aminti că aici locuia o veche cunoscută a lui, Nastea Elina. Cîndva ea fusese secretară de Comsomol a uzinei unde lucrase el mai înainte. Cotînd după colț, Mohov schimbă cîteva cuvinte cu locotenenții Pronin, Șarov și Korneiciuk, apoi intră în casă și bătu la ușa Elinei. Fata îl întâmpină cu bucurie.

— Ia loc, Mișa, spune-mi, ce mai e nou? De cînd nu ne-am mai văzut! Tu nu te-ai schimbat deloc. Ducînd degetul la buze, Mohov arătă ușa și pereții. Elina își dădu seama că Mohov nu venise la ea de florile mărului, știînd că lucrează la securitate.

— Bei un ceai? spuse cu ospitalitate Nastea.

— Mulțumesc, dar nu prea am timp să stau. Spune-mi, Nastenka, cine sînt vecinii tăi?

Nastea își cunoștea bine vecinii. Își aminti că acum o lună s-au oprit la vecină cei doi inși: „Da, chiar acum o lună, spuse Nastea. Chiar acum i-am văzut bătînd la ea la ușă“.

În timp ce Elina descria pe cei doi necunoscuți, Pronin văzu că din casă iese o femeie. După ea ieșiră și cei doi, dar fără geamantane și însoțiți de un al treilea bărbat, în cămașă albă și pantaloni negri. Mergeau cu toții pe stradela Magnitogorsk spre strada Staniislavski. Korneiciuk și Pronin se luară după ei, iar Șarov intră în casă ca să-l caute pe Mohov: „Au plecat...“

Mohov își luă rămas bun de la Elina, lăsă pe Șarov să țină sub observație casa, iar el luă imediat legătura cu Direcția securității de stat. Cînd ofițerul de serviciu îi spuse lui Pantelev și Zaharov că vrea să vorbească Mohov, Gubanov se sculă de pe scaun:

— Lăsați, căci lămuresc eu totul.

După ce ascultă raportul lui Mohov, generalul merse la Bicikov și-i spuse: „O veste bună, Mihail Pavlovici: mi se pare că oamenii dumitale sînt pe urme bune“.

— Și eu am primit niște știri...

— Atunci de ce ești așa rece?

— De cîntat nu știu să cînt și nici nu vreau să mă bucur prea devreme. Ce facem acum?

— Cred că deocamdată trebuie să-i urmărim și să-i arătăm lui Kurocikin și Klokov, ca să-i prindem fără greș. Ca să evităm schimbul de focuri de armă, nu-i vom prinde în casa unde poposesc, ci pe stradă. Apoi Gubanov își expuse planul. Pantelev și Cisteakov vor duce într-o mașină închisă pe Kurocikin și Klokov în zona stradelei Magnitogorsk. Acolo Cisteakov se va întîlni cu Șarov și va stabili unde e mai bine să stea mașina pentru ca Kurocikin să-i poată vedea mai bine pe cei doi indivizi suspecti.

— După aceea vom hotări unde și cum să-i prindem... O dată ce au plecat fără geamantane, vor trebui să se întoarcă după ele. Dacă vor întîrzia sau nu se vor întoarce, Korneiciuk și Pronin nu vor întîrzia să dea alarma.

În acest timp, Pronin și Korneiciuk erau în urmărirea celor doi necunoscuți. Aceștia intrară în restaurantul „Volga-Don“, se așezară la o masă și începură să bea cu nesaț bere „Jigulevskoe“.

— Haideți pe malul celălalt la plajă...! trîncăni femeia. Deseară ne plimbăm și mergem la cinema...

— Nu putem merge la cinema. La ora zece mergem să luăm de la gară pe prietenul nostru, care trebuie să sosească azi, auziră Korneiciuk și Pronin.

După ce-și băură fiecare sticla, schimbară repede o privire, se sculară de la masă și își plătiră consumația. Apoi cei patru se încăreară pe o șalupă și trecură pe malul stîng al Donului, la plajă. Korneiciuk se urcase pe aceeași șalupă. Cu cea următoare plecă și Pronin. „Ptiu, fir-ar să fie, mi se pare că va trebui să fac baie, dar chiloții imi sînt acasă“ — își spuse Korneiciuk stînd la pupa șalupei și privind la cei patru.

*

— Ei, acum trebuie pus la lucru Klokov, spuse Gubanov cînd i se comunică cele transmise la telefon de Mohov.

Nu trecu mult, și Klokov fu dus cu mașina împreună cu Mazurenko și un agent din Rostov în raza stradelei Magnitogorsk, pe unde trebuia să se întoarcă nu peste mult timp Leonid și Vladimir.

Aceștia făcură baie, se prăjiră la soare și se întoarseră din nou

la restaurantul „Volga-Don“. Aici mai băură cite o sticlă de bere și apoi o luară alene spre casă.

— Ei sint? întrebă Pantelev pe Kurocikin cînd cei doi trecură pe lingă mașină.

— Da, cei din stînga e Leonid, iar cei din dreapta Ivan, șopti Kurocikin.

— La direcție! ordonă Pantelev.

Cam la ora 16, cei doi necunoscuți fură văzuți și de Mohov, și Șarov. Acesta din urmă, căutînd să pară că nu mai poate de căldură, merse în împinerea necunoscuților ștergînduși fruntea cu batista. La vreo douăzeci de pași de ei, el își scoase haina și și-o puse pe mină. Acesta era un semn convențional stabilit dinainte.

— Pornește! ordonă Mazurenko șoferului.

Pe lingă Leonid și Ivan trecu încet o „Pobedă“ prăfuită, și cînd ajunse chiar în dreptul lor Mazurenko dădu puțin la o parte perdeaua.

— Ei sint.

— Da, ei, Leonid și Vladimir. Ei m-au trimis în pădurea Tumansk..., declară Klokov.

*

— Așadar, Ivan și Vladimir sint una și aceeași persoană, constată Gubanov.

Și hotări ca amîndoi să fie lăsați să se plimbe liniștiți. Apoi Kluev și Nagaev trebuiau să prindă pe Leonid, iar Zaharov și Mazurenko — pe Vladimir. Se cerea curaj și hotărîre.

În momentul prinderii lui Leonid și a lui Vladimir, trebuia să se apropie citeva „Pobede“ pentru ca aceștia să fie luați imediat în mașini diferite. În caz că Leonid și Vladimir erau însoțiți de cunoscuți de-ai lor, și aceștia trebuiau ridicăți.

La ora șase și jumătate, din casa de pe stradela Magnitogorsk, Leonid ieși însoțit de o fată, după trei minute ieși și Vladimir, însoțit de un bărbat și o femeie. Cu toții se îndreptau spre strada Engels.

Leonid era îmbrăcat într-un costum gri închis și mergea cu fata în fața lui Vladimir, care și el reușise să se schimbe. Acum era cu o tunică, pantaloni bufanți și cizme din piele de crom. În acea seară caldă de iunie, se plimbau pe străzi mii de oameni. Mulțimea vorbea, în aer pluteau glasuri vesele și risete, dar nici unul din mii de cetățeni pașnici ai Rostovului nu bănuia că alături de ei se plimbau doi dușmani.

Pronin și Șarov mergeau la zece pași în urma lui Vladimir, iar Korneiciuk și Mohov, în urma lui Leonid. Kluev, Nagaev și doi agenți depășiră pe Leonid cu vreo douăzeci de metri, apoi se întoarseră și îi merseră în împinere. Korneiciuk și Mohov erau în spațele lui Leonid, iar în clipa în care Kluev și Nagaev se înfliniră cu Leonid, aceștia îl apucară rapid de mîini. Al treilea agent de securitate apăsă cu tărie gîtul lui Leonid, ridicîndu-i bărbia.

— Ești arestat! spuse încet Nagaev. Apoi Leonid fu introdus re-

pede în mașină. „Pobeda“ demară și, lăsînd în urmă-i o diră de fun, dispăru ca o fantomă.

Fot atît de rapid fură luați în mașini și ceilalți. Lumea se adună grupuri-grupuri și începu să discute cu aprindere cele văzute.

— Cineva a fost ridicat, dar cine și de către cine, nu se știe...

— Grozav au mai lucrat! spuse tovarășei sale un băiat lat în spate.

La locul întîmplării veni un milițian. El ascultă ce se vorbea și făcu remarca:

— Totul e în perfectă ordine. Au luat pe cine a trebuit... Vă rog nu vă înghesuiți și nu împiedicați circulația.

ULTIMELE TROFEE

— Ei, „birjarilor“, sînteți gata? întrebă vesel Nagaev.

— Calul e sătul și adăpat. De mult așteptăm clienții, i se răspunse. Dar unde mergem?

— De astă dată în Krasnodar...

„Birjarul“ — adică acela care comanda echipajul avionului special, maiorul Sokolov, — duse mina la cozoroc: „Am înțeles, tovarășe locotenent-colonel! Aparatul este gata de decolare“.

Peste zece minute, Nagaev se și afla în zbor spre Krasnodar, de unde drumul său ducea la gara Krimskala. Acolo, în munți, după cum declarase după o lungă încăpăținare Leonid, aveau spionii ascunse armele, cartușele, echipamentul și banii. Nagaev trebuia să le găsească pentru a demasca în mod definitiv pe agenții prinși cu o zi înainte.

Ziua precedentă fusese cu adevărat călduroasă. La percheziție, asupra lui Leonid găsiseră un buletin pe numele Konovalov Leonid Iovanovici, un livret militar pe același nume, diferite adevărîțe și 2.700 de ruble. Asupra lui Vladimir găsiseră un buletin pe numele Vișotski Vladimir Nikolaevici, un livret militar pe același nume și 3.300 de ruble. Din casa în care au poposit Leonid și Vladimir, Mazurenko aduse două geamantane. Într-unul erau două pistoale, cartușe și cuțite, iar în celălalt, îmbrăcămintea spionilor.

Nagaev și Kluev l-au interogat pe Leonid. În fața lor ședea spionul palid, cu umerii ridicați, ca și cum ar fi vrut să-și ascundă capul. El nu știa că fostul hoț Klovov și Kurocikin sînt arestați și de aceea încercă la început să se dezvinovățească. Dar curînd se incurcă de tot și recunoscu:

— Numele meu adevărat e Koșev, Leonid Vasilevici.

— De ce ți-ai schimbat numele?

— La aceasta au contribuit în mod direct americanii: eu sînt agent al serviciului american de spionaj și din ordinul lui am fost lansat în U.R.S.S. în noaptea de 1 spre 2 mai.

Nagaev și Kluev continuară:

— Unde ți-ai ascuns restul echipamentului de spionaj primit înainte de plecare?

— Armele, banii, hărțile și restul echipamentului de spionaj sînt îngropate în raza gării Krimskaia... Pentru că cunoștea acele locuri încă de pe vremea începuturilor serviciului său, consiliul convocat de general hotări să trimită acolo pe Nagaev.

„Pînă la Krasnodar, Nagaev studie cu atenție planul terenului, fixă unele repere date de Koșev și ajunse la concluzia că totul e clar. La aerodrom Nagaev era așteptat de un grup de ostași sub comanda unui plutonier de geniu. Împreună cu ei, colonelul plecă spre gara Krimskaia. În locul indicat de Koșev erau o mulțime de movile, tăiate în toate felurile, de tranșee. Pe aici trecea în timpul războiului așa-numita „linie albastră” a nemților.

Colonelul examină cîteva tranșee, se urcă pe vreo zece movile, dar fără nici un rezultat. El înțelese că singur nu va putea găsi lucrurile spionilor, așa că trimise după vînătorii și pădurarii din partea locului, continuînd între timp căutarea. Deodată își puse întrebarea: „Dar dacă eu aș fi fost în locul spionului, cum aș fi procedat? Unde mi-aș fi ascuns armamentul?”

Din spusele lui Koșev, el știa că spionii au coborît la a treia haltă de la gara Krimskaia. Nagaev se întoarse la haltă, se așeză cu fața către dealuri și văzu în fața lui o cărare îngustă care urca pieptiș dealul. O luă pe această cărare și de pe virful dealului văzu un val de pămînt. Urcîndu-se pe el, Nagaev văzu din nou o succedenie de tranșee acoperite de buruieni. Una dintre ele avea o adîncime mai mare decît celelalte. „Ei, uite, aici sînt ascunse!” — spuse el ca să încurajeze pe plutonierul de geniu, care nu mai putea de oboseală. Plutonierul sări în tranșee și imediat exclamă: „Tovarășe locotenent-colonel, am dat de ceva metalic!...”

Nagaev sări și el înăuntru, dădu la o parte frunzele și descoperi un geamantan.

...Americani și-au echipat bine agenții. În geamantan Nagaev găsi două automate cu o rezervă enormă de cartușe, cîteva grenade de mină, un pistol „Walter”, alte două pistoale, încărcate cu gaze lacrimogene, aparate mici de fotografiat, busole, hărți, tablele cu cifruri, un mare număr de buletine false, livrete militare și diferite adevărîțe ale unor instituții sovietice. În geamantan mai erau bani iranieni în valoare de 34.000 de ruble... Cu aceste trofee, Nagaev se întoarse la Rostov.

CINE ERAU EI?

După cum am văzut, spionii trimiși de serviciul american de spionaj n-au reușit să facă mare lucru pentru că Securitatea a primit un ajutor prețios din partea minunaților și curajoșilor oameni sovietici, ca Lenka Klimov, învățătorul din Gruzia, femeia de serviciu, milițianul Grilenko, bătrînul pădurar și alții care-și iubesc nefermîrit patria.

Dar cine erau netrebnicii și de unde-și recrutează serviciul american de spionaj oamenii? După cum a reieșit din anchetă, unul

dintre spioni, anume Ivan Voloșanovski, ca și Kurocikin, a fost un hoț și un potlogar, a cutreierat toată țara, iar într-una din gări a cunoscut pe Leonid Koșevlev, care era hoț de aceeași teapă cu el.

Pentru a scăpa de judecată, Voloșanovski și Koșevlev au hotărât să fugă în „lumea liberă” și au trecut în Iran. Pentru a evita orice neplăceri, ei au destăinuit serviciului iranian de spionaj tot ce li s-a cerut. Voloșanovski se angajă paznic al bisericii ortodoxe ruse din Teheran (minunat post pentru un hoț de meserie!), iar Koșevlev se angajă șofer. Curînd ei intrară în organizația monarhistă a emigranților ruși, condusă de diaconul Efim Șișkov. Într-o zi emigrantul Peruanski, translator al ambasadei S.U.A. în Teheran, prezentă pe Voloșanovski și Koșevlev unui „corespondent” american, care, dîndu-și seama cu cine are de-a face, le propuse să-și ofere serviciile serviciului american de spionaj. Cei doi acceptară propunerea și plecară la München sub numele de Leonard Herz și John Rosen. De altfel, acest „corespondent” este cunoscut autorităților sovietice. Numele lui adevărat e Ronald Bollenbach. În 1946—1947, el a fost ajutorul atașatului militar al S.U.A. la Moscova. Din München Koșevlev și Voloșanovski au fost duși în orașul Bad-Werisoffen, unde s-au mai întîlnit cu patru trădători de patrie. Printre ei era și Kurocikin.

Locșiiitorul comandantului școlii americane de spionaj din Kaufbeiren, ofițerul american poreclit „Andrei”, și ceilalți „profesori” au acordat mare atenție radiotransmisiunilor.

Acest Andrei de asemenea este cunoscut. Numele lui este Harold Fidler și e un fost curier secret al ambasadei americane din U.R.S.S.

Grupul de trădători a fost instruit în privința selectării informațiilor de spionaj, a folosirii armelor de foc, a luptei corp la corp, a metodelor de conspirație și a lansării cu parașuta. Pe lângă pregătirea „teoretică”, agenții primeau și o pregătire „practică”. Pe poligonul de lângă orașul Landsberg, ei făceau adeseori exerciții de aruncare în aer a podurilor, a șoselelor și a căilor ferate.

Americanii vorbeau mereu agenților lor despre „inevitabilitatea” războiului și afirmau, cu lăudăroșenia oamenilor gata la orice mirșăvie, că ziua declanșării războiului nu e departe...

— Diversiunile sînt deosebit de folositoare în timp de război, așa că voi trebuie să vă cunoașteți bine meseria! spuneau ei.

Înainte de plecarea în U.R.S.S., Voloșanovski, Koșevlev și Kurocikin au primit sarcina de a mai recruta și alți agenți pentru a-i duce peste graniță. În afară de aceasta, ei trebuiau să procure buletine de populație, livrete militare, adevărînțe, foi de drum și diverse informații cu privire la obiective industriale și militare.

— Dacă nu reușiți să cumpărați sau să furați acte, procedați cu hotărîre. De aceea vi se dau arme! îi povățuiau „profesorii” lor, îndemnîndu-i să omoare oamenii sovietici.

Procurînd buletinele de populație, ei trebuiau să-și noteze numărul, seria, termenul de valabilitate și să le transmită prin radio la centru pentru a putea fi folosite la întocmirea actelor false pentru alți agenți.

— Trebuie să adaug, spuse Koșelev la interogatoriu, că americanii cereau să fotografiem chiar și actele cetățenilor la care vom locui temporar. Ei ne sfătuiau să dăm oricâți bani împrumut noilor cunoscuți, dar să le cerem pentru citva timp buletinul de populație sau livretul militar. În acest timp trebuia să le fotografiem...

Zi de zi cultivau americanii în Voloșanovski, Koșelev, Kurocikin și alți trădători dușmănia și ura față de regimul sovietic, iar în timpul liber îi duceau la München, Stuttgart, Landsberg, Obersdorf și alte orașe germane, unde petreceau prin cabarete, case de toleranță; îi descompuneau din punct de vedere moral și fizic și îi transformau în lepădături pentru care singura cale de urmat rămânea doar aceea a crimei. În timpul anchetei, agenții americani Voloșanovski, Koșelev și Kurocikin și-au demascat în întregime „stăpînii“ care i-au dus pe calea trădării de patrie, a unei morți netrebnice și a disprețului oamenilor cinstiți.

Poate cititorii se vor întreba ce s-a întâmplat cu cetățenii la care au poposit spionii în Rostov și în alte orașe ale țării?

Organele Securității de stat au stabilit că ei nu știau care e adevărata față a noilor „prieteni“ și de aceea au fost puși în libertate. Altă dată vor trebui însă să fie mai atenți și mai vigilenți față de cunoștințele întâmplătoare..

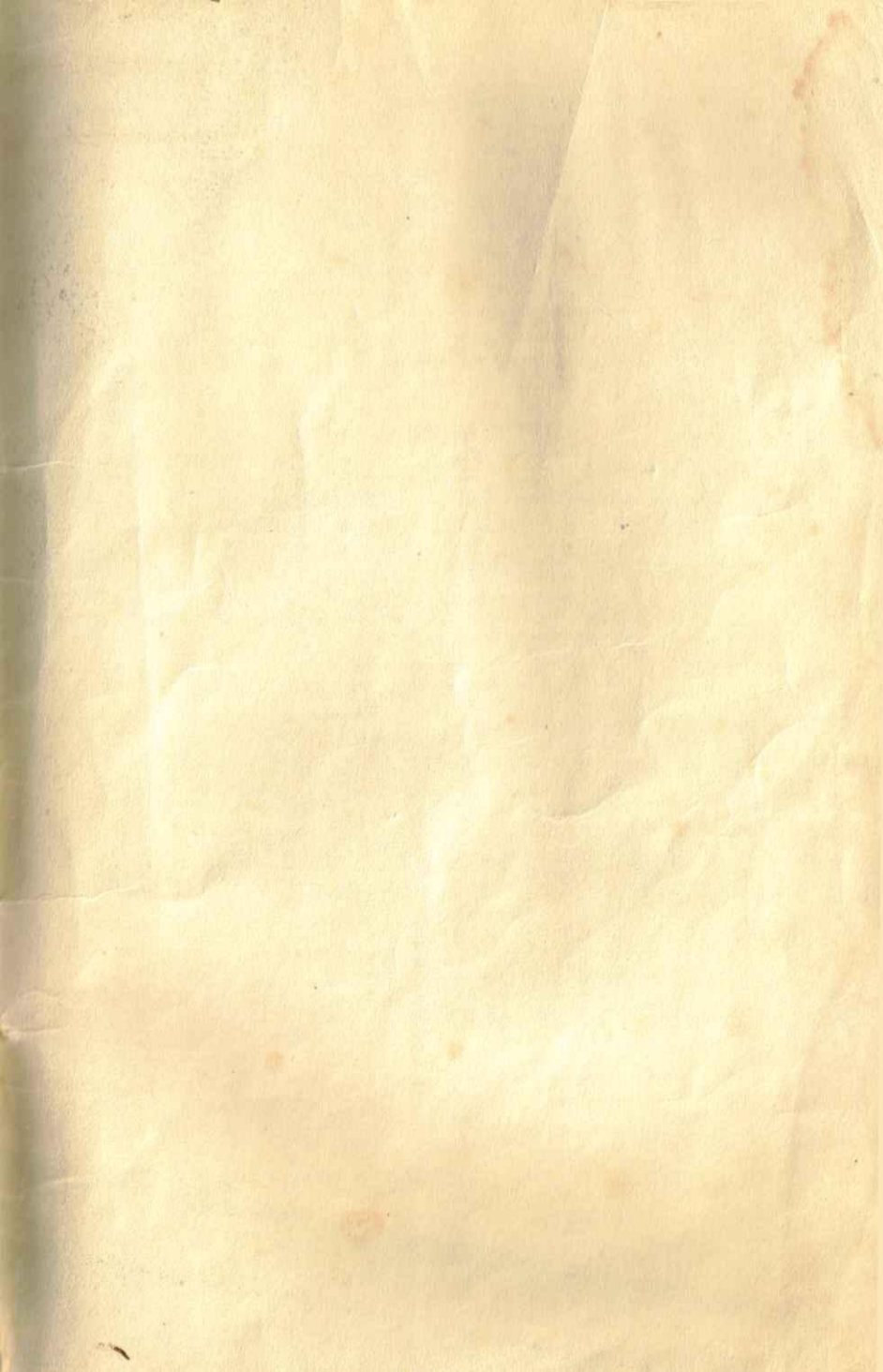
(SFIRȘIT)

(Tradus din limba rusă de Ion Dragomir)

ÎN NUMERELE VIITOARE VEȚI PUTEA CITI:

Nr. 49—50—51 : „Coroana regelui Burebista“, roman de I. Voledî și Al. Cerbu.

Nr. 52 : „Două aventuri ale lui Sherlock Holmes“ de A. Conan Doyle (traducere din limba engleză).

Abonamentul meu

~~Abonamentul meu~~

Dum.

Pentru a vă asigura primirea regulată a revistei „Știință și Tehnică” și a colecției „Povestiri științifico-fantastice” în perioada concediilor de odihnă și a vacanței de vară, prelungiți-vă abonamentele din timp.

Abonamentele la revista „Știință și Tehnică” și la colecția de „Povestiri științifico-fantastice” se primesc pînă cel mai târziu în ziua de 23 a lunii, cu deservire în a doua lună următoare.

Abonamentele se primesc de către difuzorii de presă din întreprinderi, instituții și de la sate, secțiile de difuzare a presei, precum și de către factorii și oficiile poștale.

APARE DE TREI ORI PE LUNĂ - PREȚUL 1 LEU